

oṃ namaḥ paramātmāne,
śrī mahāgaṇapataye namaḥ
śrī gurubhyo namaḥ, haṛiḥ oṃ

kṛṣṇa yajurvedīya taittirīya saṁhitāyaṁ
trīyaṁ kāṇḍaṁ

Version Notes:

1. This is the **first draft release Version 0.0 dated February 28, 2021.**
2. This has been released to obtain feedback from users of Latin coding (IAST) books for Veda learning to confirm that the conventions during conversion/transliteration has come in correctly.
3. VedaVMS shall strive to improve the accuracy, representation and better the readability of this book based on the feedback from Users after which we can actively pursue releasing further SamhitA books.
4. Kindly note that many a times words get spilt between lines and we have taken our best care to represent them together.
5. Kindly read our notes and explanations in TS Samhita Kandam 1 for the conventions used and explanations of concepts in SamhitA like korvai.
6. This has been directly transliterated from the **TS 3 Sanskrit Version 1.1 dated November 30, 2020.**
7. Kindly provide your feedback to our e-mail id: vedavms@gmail.com

Contents

3	kṛṣṇa yajurvedīya taittirīya saṁhitāyaṁ tṛtīyaṁ kāṇḍaṁ	5
3.1	tṛtīyakāṇḍe prathamahaṁ praśnaḥ - nyūnakarmābhidhānaṁ	5
3.1.1	appēndix.....	21
3.2	tṛtīyakāṇḍe dvitīyahaṁ praśnaḥ - pavamānagrāhādīnām vyākhyānaṁ	23
3.3	tṛtīyakāṇḍe tṛtīyahaṁ praśnaḥ - vaikṛtavidhīnāmabhidhānaṁ	40
3.3.1	āppendix.....	53
3.4	tṛtīyakāṇḍe caturthaḥ praśnaḥ - iṣṭihomābhidhānaṁ	54
3.5	tṛtīyakāṇḍe pañcamaḥ praśnaḥ - iṣṭiśeṣābhidhānaṁ	71

om̐ namaḥ paramātm̐ane, śrī mahāgaṇapataye namaḥ,
śrī gurubhyo namaḥ haṛiḥ om̐

3 kṛṣṇa yajurvedīya taittirīya saṁhitāyaṁ tṛtīyaṁ kāṇḍam̐

3.1 tṛtīyakāṇḍe prathamah praśnah - nyūnakarmābhidhānam̐

T.S. 3.1.1.1

prajāpātirakāmayata prajāḥ sṛjeyeti sa tapò:'tapyata sa sarpanāsṛjata
sò:'kāmayata prajāḥ sṛjeyeti sadvitīyāmatapyata sa vayā(gg)sya sṛjata
sò:'kāmayata prajāḥ sṛjeyeti sa tṛtīyāmatapyata sa etam̐ dīkṣitavāda-
māpaśyat tamāvadat tato vai sa prajā āsṛjata yat tapāstaptvā
dīkṣitavādam̐ m̐vadati prajā eva tadyajāmānah - [] 1

T.S. 3.1.1.2

sṛjate yadvai dīkṣitò:'meddhyam̐ paśyatyapāsmāddīkṣākrāmatī nīlāmasya
haro vyētyabāddham̐ manò daridram̐ cakṣuḥ sūryo jyotiṣā(gg)śreṣṭho dīkṣe
mā māhāsīṛityāha nāsmāddīkṣā:'pākrāmatī nāsyā nīlam̐ na haro vyēti
yadvai dīkṣitamābhivar.ṣātīdivyā āpo:'śāntā ojo balām̐ dīkṣām̐ - [] 2

T.S. 3.1.1.3

tapò:'syānirghnāntyundatīr balām̐ dhattaujò dhatta balām̐ dhatta mā me
dīkṣām̐ mā taponirvādhiṣṭetyāhai tadeva sarvāmātman dhātte nāsyaujo

balam na dīkṣām na taponirghnāntyagnirvai dīkṣitasya devatā sō:'smāde
tar.hītira'iva yar.hi yāti tamīśvara(gm) rakṣā(gm)si hantō - [] 3

T.S. 3.1.1.4

rbhadrādabhisreyaḥ prehibrhaspatīḥ pura etā te astvityāhābrahma vai
devānām brhaspatistamevānvā rābhate sa éna(gm) sam pārayatye
damāganma devayajānam pṛthivyā ityāha devayajāna(gg) hyēṣa pṛthivyā
āgacchāti yo yajāte viśvé devā yadajūṣanta pūrva ityāha viśve hyēṣadadevā
joṣayānte yadbrāhmaṇā () ṛkhsāmābhyām m̐yajūṣā santarānta
ityāharkhsāmābhyā(gg) hyēṣa yajūṣā santarāti yo yajāte rāyaspoṣeṇa
samiṣā-mādemetyā-hā:'śiṣāmevai tāmā śāste || 4

(yajāmāno - dīkṣā(gm) - hantō - rbrāhmaṇā -ścaturvi(gm)śatisca) (ā1)

T.S. 3.1.2.1

eṣa te gāyatro bhāga iti me somāya brūtādeṣa te traiṣṭubho jāgāto bhāga iti
me somāya brūtācchandomānā(gm) sāmṛājyaṁ gaccheṭi me somāya
brūtād yo vai soma(gm) rājāna(gm) sāmṛājyaṁ m̐lokaṁ gāmayitvā krīṇāti
gacchāti svānā(gm) sāmṛājyaṁ chandā(gm)si khalu vai somāsyā rājñah
sāmṛājyo lokaḥ purastāth somāsyā krayādevamābhi māntrayeta
sāmṛājyamevai - [] 5

T.S. 3.1.2.2

nām m̐lokaṁ gāmayitvā krīṇāti gacchāti svānā(gm) sāmṛājyaṁ m̐yo vai
tānūnaptrasya pratiṣṭhām m̐veda pratyeva tiṣṭhati brahmavādinō vadanti
na prāśnanti na jūhvatyatha kvā tānūnaptraṁ prati tiṣṭhatīti prajāpātau

manasīti brūyāt triravā jighret prajāpātau tvā manasi juhomi_{tye}ṣā vai
tānūnaptrasyā pratiṣṭhā ya evaṁ m̐veda pratyeva tiṣṭhati yo - [] 6

T.S. 3.1.2.3

vā ādhvaryoh̐ pratiṣṭhām̐ m̐veda pratyeva tiṣṭhati yato manyetānā
bhikramya hoṣyāmīti tat tiṣṭhannā śrāvayedeṣā vā ādhvaryoh̐ pratiṣṭhā ya
evaṁ m̐veda pratyeva tiṣṭhati yadābhikramyā juhuyāt pratiṣṭhāyā iyāt
tasmāth samānatra tiṣṭhātā hotavyām̐ pratiṣṭhityai yo vā ādhvaryoh̐ svam̐
m̐veda svavāneva bhavati sruḡvā āsya svam̐ m̐vāyavyāmasya - [] 7

T.S. 3.1.2.4

svam̐ cāmasō:'sya svam̐ m̐yadvāyavyām̐ m̐vā cāmasam̐ m̐vā:'nā
nvārabhyā:':śrāvayeth svādiyāt tasmā danvārabhyā :':śrāvya(gg)
svādeva naiti yo vai somama- pratiṣṭhāpya stotra-mūpākarotya pratiṣṭhitah̐
somo bhavatyapraṣṭhitah̐ stomo- :':pratiṣṭhitā-nyukthānyapraṣṭhito yajā
māno :':pratiṣṭhito :':dhvaryurvā yavyām̐ m̐vai somāsyā pratiṣṭhā cāmasō
:'sya pratiṣṭhā somah̐ stomāsyā stomā ukthānām̐ grahām̐ m̐vā () gr̥hītvā
cāmasam̐ m̐vonnīyā stotramupā kuryāt pratyeva soma(gg) sthāpayāti
prati_{stoma}m̐ pratyukthāni prati yajāmānastiṣṭhāti pratyādhvaryuh̐ || 8
(eva - tiṣṭhati yo - vāyavyāmasya - grahām̐ m̐vai - kāna - vi(gm)śatiscā)
(ā2)

T.S. 3.1.3.1

yajñam̐ m̐vā etath sam̐ bhāraṇti yath somakrayāṇyai padam̐
m̐yājñamukha(gm) hāvirdhāne yar.hi hāvirdhāne prācī pravartayēyu
star.hi tenākṣamupā-ñjyād-yajñamukha eva yajñamanu santānoti

prāñcāmagnīm pra hārantyut patnīmā nāyantyanvanā(gm)si pra
vārtayantyatha vā āsyaiṣa dhiṣṇīyo hīyate so'nū dhyāyati sa īśvaro
rudro bhūtvā - [] 9

T.S. 3.1.3.2

prajāṁ paśūn. yajāmānasya śamayitōryar.hi paśumā prītamudāñcam
nayanti tar.hi tasya paśuśrapāṇa(gm) haret tenaivainām bhāginām karoti
yajāmāno vā āhavanīyo yajāmānam m̐vā etadvi kār.ṣante yadāhavanīyāt
paśuśrapāṇa(gm) haranti sa vaiva syānnīrmanthyām m̐vā kuryād-
yajāmānasya sātmatvāya yadi paśoravadānam naśyedājyāsyā
pratyākhyāyamavā dyeth saiva tataḥ () prāyāścittirye paśum
m̐vimathnīran. yastān kāmāyeta :':*rtimārcchēyuriti kuvidaṅgeti namo
vṛktivatyarcā:':gnīddhre juhuyānnamō vṛktimevaiṣām m̐vṛikte
tājagārtimārcchanti || 10
(bhūtvā - tataḥ - ṣadvi(gm)śatiśca) (ā3)

T.S. 3.1.4.1

prajāpāterjāyāmānāḥ prajā jātāśca yā imāḥ |
tasmai prati pra vēdayacikītvā(gm) anū manyatām ||
imāṁ paśum paśupate te adya baddhnāmyāgne sukṛtasya maddhyē |
anū manyasva suyajā yajāma juṣtām devānāmidamāstu havyam ||
prajānantaḥ pratigrhṇanti pūrvē prāṇamaṅgēbhyaḥ paryācarāntam |
suvargam m̐yāhi pathibhi rdevayānai-roṣādhiṣu pratitiṣṭhā śarīraiḥ ||
yeṣāmīśē - [] 11

T.S. 3.1.4.2

paśupatīḥ paśūnām catuṣpadāmuta cā dvīpadām |
 niṣkrīto:'yam m̐yajñīyām bhāgametu rāyaspoṣā yajāmānasya santu ||
 ye baddhyamānāmanū baddhyamānā abhyaikṣānta manāsā cakṣuṣā ca |
 agnistā(gm) agre pramūmoktu devaḥ prajāpātīḥ prajayā sam̐vidānaḥ ||
 ya āraṇyāḥ paśavo viśvarūpā virūpāḥ santō bahudhaikārūpāḥ |
 vāyustā(gm) agre pramūmoktu devaḥ prajāpātīḥ prajayā sam̐vidānaḥ ||
 pramuñcamānā - [] 12

T.S. 3.1.4.3

bhuvānasya retō gātum dhātta yajāmānāya devāḥ | upākṛta(gm)
 śaśamānam m̐yadasthājīvam devānāmapyetu pāthāḥ ||
 nānā prāṇo yajāmānasya paśunā yajño devebhiḥ saha devayānāḥ |
 jīvam devānāmapyetu pāthāḥ satyāḥ santu yajāmānasya kāmāḥ ||
 yat paśurmāyumakṛtorō vā padbhirāhate | agnirmā tasmādenāso
 viśvān muñcatva(gm)hāsaḥ || samitāra upetāna yajñam - [] 13

T.S. 3.1.4.4

devebhirinvitam | pāsāt paśum pramuñcata bandhādyajñapātīm paṛi ||
 aditīḥ pāsām pramūmoktvetam namāḥ paśubhyāḥ paśupatāye karomi ||
 arātīyanta-madhāram kṛnomi yam dviṣmastasmin praṭi muñcāmi pāsām ||
 tvāmu te dādhire havyavāha(gm) śṛtamkartārāmuta yajñīyām ca |
 agne sadākṣaḥ satānur.hi bhūtvā:'thā havyā jātavedo juṣasva ||
 jātavedo vapayā gaccha devāntva(gm) () hi hotā prathamō babhūthā |

ghṛtena tvam tanuvò varddhayasva svāhākṛta(gm) havirādantu devāḥ ||
svāhā devebhyò devebhyaḥ svāhā || 14

(īśē - pramuñcamānā - yajñam - tva(gm) - ṣoḍāśa ca) (ā4)

T.S. 3.1.5.1

prājāpatyā vai paśavasteṣā(gm) rudro:'dhīpatirya-deṭābhyā-mupā karoti
tābhyāmevainaṁ pratiprocyā:':lābhata ātmano:'nāvraskāya dvābhyāmu
pākāroti dvīpādyajāmānaḥ pratiṣṭhityā upākṛtya pañcā juhōti pāṅktāḥ
paśavaḥ paśūnevā varundhemṛtyave vā eṣa niyate yat paśustam
mṛyadānvārabhēta pramāyūko yajāmānaḥ syānnānā prāṇo yajāmānasya
paśunetyāha vyāvṛtṭyai - [] 15

T.S. 3.1.5.2

yat paśurmāyumakṛtefi juhōti śāntyai śamītāra upetanetyāha yathāyajure
vaitadvapāyām mṛvā āhriyamāṇāyā-magnermedho:'pā krāmati tvāmu te
dādhire havyavāhamiṭi vapāmabhi juhōtyagnereva medhamavā
rundhe:'thò śṛtatvāyā purastāth svāhā kṛtayo vā anye devā upariṣṭāth
svāhākṛtayo:'nye svāhā devebhyò devebhyaḥ svāhetyābhitò vapām ()
juhōti tānevobhayān prīṇāti || 16

(vyāvṛtṭyā - ābhitò vapām - pañcā ca) (ā5)

T.S. 3.1.6.1

yo vā yāthādevatam mṛyajñamupacaratyā devatābhyo vṛścyate pāpīyān
bhavati yo yāthādevatanna devatābhya ā vṛścyate vasiyān bhavatyāgne
yyarcā :':gnīddhramabhi mṛśed vaiṣṇavyā havirddhānāmāgneyyā sruco

vāyavyāyā vāyavyānyaindriyā sadò yathādevatameva yajñamupā caratī na
devatābhya ā vṛścyate vasiyān bhavati yunajmi te pṛthivīm jyotiṣā saha
yunajmi vāyumantarīkṣeṇa - [] 17

T.S. 3.1.6.2

te saha yunajmi vāca(gm) saha sūryeṇa te yunajmi tisro vipṛcaḥ sūryāsyā
te | agnirdevatā gāyatrī chandā upā(gm)śoḥ pātrāmasi somò devatā triṣṭup
chandò:'ntaryāmasya pātrāmasīndrò devatā jagatī chandā indravāyuvoh
pātrāmasi bṛhaspatir devatā:'nuṣṭup chandò mitrāvaruṇayoh pātrāmasya
śvinau devatā paṅktiśchandò:'śvinoḥ pātrāmasi sūryò devatā
bṛhatī - [] 18

T.S. 3.1.6.3

chandāḥ śukrasya pātrāmasi candramā devatā sato bṛhatī chandò
manthinaḥ pātrāmasi viśvédevā devatoṣṇihā chandā āgrayanasya
pātrāmasīndrò devatā kakucchandā ukthānām pātrāmasi pṛthivī devatā
virāt chandò dhruvasya pātrāmasi || 19
(antarīkṣeṇa - bṛhatī - trayāstri(gm)śacca) (ā6)

T.S. 3.1.7.1

iṣṭargo vā āddhvaryuryajāmānasyeṣṭargah khalu vai pūrvo:'rṣṭuḥ kṣīyata
āsanānmā mantrāt pāhi kasyāścidabhiśāstyā iti purā prātaranuvākājju
huyādātmanā eva tadāddhvaryuḥ purastāccharmā nahyate:'nārtiyai
samṁveśāyā tvopaveśāyā tvā gāyatriyā striṣṭubho jagātyā abhibhūtyai
svāhā prāṇāpānau mṛtyormā pātām prāṇāpānau mā mā hāsiṣṭām devatāsu
vā ete prāṇāpānayor - [] 20

T.S. 3.1.7.2

vyāyācchante yeṣā(gm) somāḥ samṛcchatē saṁm̐veśāyā tvopaveśāya
 tvetyāḥa chandā(gm)si vai saṁm̐veśa ūpaveśaśchandóbhirevāsyā
 chandā(gm)si vṛṅkte pṛetivantyājyāni bhavantyabhiḥityai marutvātīḥ prati
 pado vijityā ubhe bṛhadrathantare bhāvata iyaṁ m̐vāva rāthantaramasau
 bṛhadābhyāmevainaṁantarētyadya vāva rāthantara(gg) śvo bṛhadādyāśvā
 devainaṁantarēti bhūtāṁ - [] 21

T.S. 3.1.7.3

m̐vāva rāthantaram bhaviṣyad-bṛhad bhūtāccaivainaṁ bhaviṣyata-
 ścāntarēti, parimitāṁ m̐vāva rāthantaramapārimitāṁ bṛhat parimitāccai
 vaina-mapārimitāccā:'ntarēti viśvāmitrajamadagnī
 vaśiṣṭhenāsparddhetā(gm)sa etajjamadāgni rviḥavyāma paśyat tena vai
 sa vaśiṣṭhasyendriyaṁ m̐vīryāmvṛṅkta yadvihavya(gm) śasyatā
 indriyameva tadvīryāṁ m̐yajāmāno bhrātṛvyasya vṛṅkte () yasya
 bhūyā(gm)so yajñakratava ityāḥuḥ sa devatā vṛṅkta iti yadyāgniṣṭomaḥ
 somāḥ parastāth syā-dukthyāṁ kurvīta yadyukthyāḥ syādātirātram
 kurvīta yajñakratubhirevāsyā devatā vṛṅkte vaśīyān bhavati || 22
 (prāṇāpānayō - rbhūtāṁ - m̐vṛṅkte - : 'ṣṭāvi(gm)śatiśca) (ā7)

T.S. 3.1.8.1

nigrābhyāḥ stha devaśruta āyūrme tarpayata prāṇaṁ mē tarpayatāpānaṁ
 mē tarpayata vyānaṁ mē tarpayata cakṣūrme tarpayata śrotraṁ me
 tarpayata manōme tarpayata vācāṁ me tarpayatā:'*tmānaṁ me tarpaya
 tāngāni me tarpayata prajāṁ mē tarpayata paśūn mē tarpayata grhān mē

tarpayata gaṇān me tarpayata sarvagāṇam mā tarpayata
tarpayāta mā - [] 23

T.S. 3.1.8.2

gaṇā me mā vi tṛṣannoṣādhayo vai somāsyā viśo viśaḥ khalu vai rājñāḥ
pradātorīśvarā aindraḥ somo: 'vīrvdham m̐vo manāsā sujātā rtāprajāta
bhaga idvāḥ syāma | indreṇa devīrvīrudhāḥ sam̐vidānā anu
manyantā(gm) savānāya somamityāhaṣādhībhya evaina(gg) svāyai
viśaḥ svāyai devatāyai niryācyābhi śūṇoti yo vai somāsyābhiṣūyamāṇasya -
[] 24

T.S. 3.1.8.3

prathamō: '(gm)śuḥ skandāti sa īśvara 'indriyam m̐vīryam prajāṁ paśūn.
yajāmānasya nir.hāntostamabhi māntrayeta: ' mā: 'skānthsaha prajāyā
saha rāyaspoṣeṇendriyam me vīryam mā nivārdhīrityāśiśāmevaitāmā
śāsta indriyasyā vīyār.sya prajāyai paśūnāmanirghātāya draphsaścāskanda
pṛthivīmanu dyāmimañca yonimanu yaśca () pūrvāḥ | tṛtīyam m̐yonimanu
sañcarāntam draphsam juhomyanu sapta hotrāḥ || 25
(tarpayāta mā - : 'bhiṣūyamāṇasya - yaśca - daśa ca) (ā8)

T.S. 3.1.9.1

yo vai devān devayaśasenārpayāti manuṣyān manuṣyayaśasenā devayaśa
syēva deveṣu bhavāti manuṣyayaśasī mānuṣyēṣu yān prācīnā-māgrayaṇād
grahān gr̥hṇīyāt tānūpā(gm)śu gr̥hṇīyādyānūd-rdhvā(gg)stānūpabdimatō
devāneva taddēvayaśasenārpayati manuṣyān manuṣyayaśasenā
devayaśasyēva deveṣu bhavati manuṣyayaśasī mānuṣyēṣvagniḥ

prātassavane pātva_smān. vaiśvānaro māhina_s viśvaśāmbhū_s |
sa nā_s pāvako draviṇam dadhātva - [] 26

T.S. 3.1.9.2

yūṣmanta_s sahabhākṣā_s syāma ||
viśvé devā maruta indrō a_smānasmin dvitīye savāne na jāhyu_s |
āyūṣmanta_s priyamēṣā_m m̐vadānto vāyam devānā(gm) sumatau syāma ||
ida_m tṛtīya(gm) savānam kavīnāmṛtena ye cāmasamairāyanta |
te saudhanva_{nā} suvārānaśānā_s svīṣṭim no abhi vasiyo nayantu ||
āyatānavatīrvā anyā āhūtayo hūyantē:'nāyatanā anyā yā āghāravātīstā
āyatanāvatīryā_s - [] 27

T.S. 3.1.9.3

saumyāstā ānāyatanā āindravāyava-mādāyā:'*ghāramā ghārayedaddhvaro
yajñō:'yamāstu devā oṣādhībhyā_s paśavē no janāya viśvásmāi
bhūtāyā:'ddhvarō:'si sa pinvasva ghṛtavāddeva someṭi saumyā eva
tadāhūtīrāyatānavatī_s karotyāyatānavān bhavati ya eva_m m̐vedātho
dyāvāpṛthivī eva ghṛtena vyūnatti te vyūtte upajīvanīyē bhavata
upajīvanīyō bhavati - [] 28

T.S. 3.1.9.4

ya eva_m m̐vedaīṣa tē rudrabhāgo ya_m nirayācathāsta_m jūṣasva
vidergaupatya(gm) rāyaspoṣa(gm) suvīrya(gm) sam̐vathsarīnā(gg)
svastim || manū_s putrebhyō dāya_m m̐vyābhajath sa nābhānediṣṭham
brahmacarya_m m̐vasānta_m nirābhajath sa ā:'gācchath sō:'bravīt kathā

mā nirābhāgiti na tvā nirābhākṣamityā-bravīdaṅgirasa ime
satramā́sate te - [] 29

T.S. 3.1.9.5

sūvargam m̐lokaṁ na prajānanti tebhya idam brāhmaṇam brūhi te
sūvargam m̐lokaṁ m̐yanto ya eṣāṁ paśavastā(gg)stē dāsyantīti
tadēbhyo:'bravīt te sūvargam m̐lokaṁ m̐yanto ya eṣāṁ paśava āsan
tānāsmā adadustam paśubhiṣcarāntam m̐yajñavāstau rudra ā:'gācchath
sō:'bravīnmama vā ime paśava ityadurvai - [] 30

T.S. 3.1.9.6

mahyāmimānityābravīnna vai tasya ta īsata ityābravīd-yad-yājñavāstau
hīyāte mama vai tāditi tasmād-yajñavāstu nābhyavetya(gm) sō:'bravīd-
yajñe mā ':'bhajāthā te paśūn nābhi ma(gg)sya iti tasmā etam manthināḥ
sa(gg) srāvamājuhot tato vai tasya rudraḥ paśūn nābhyāmanyata yatraita
() mevam m̐vidvān manthināḥ sa(gg) srāvam juhoti na tatrā rudraḥ
paśūnābhi mānyate || 31

(dadhātvā - yatānavatīryā - ūpajīvanīyō bhavati - te:' - durvai - yatraita -
mekādaśa ca) (ā9)

T.S. 3.1.10.1

juṣṭō vāco bhūyāsam juṣṭō vācaspatāye devī vāk |
yadvāco madhūmat tasmin mā dhāḥ svāhā sarāsvatyai ||
rcā stoma(gm) samārdhdhaya gāyatrenā rathamtarām |
brhad-gāyatravārtani ||
yastē draphsaḥ skandāti yastē a(gm)śurbāhucyūto dhiṣaṇāyorupasthāt |

addhvaryorvā pari yastē pavitrāth svāhākṛtamindrāya tam jūhomi ||
yo draphso a(gm)śuḥ pātitaḥ pṛthivyām parivāpāt - [] 32

T.S. 3.1.10.2

pūroḍāśāt karaṁbhāt |

dhānāsomānmanthinā indra śukrāth svāhākṛtamindrāya tam jūhomi ||
yastē draphso madhūmā(gm) indriyāvānth svāhākṛtaḥ punārapyēti devān |
divaḥ pṛthivyāḥ paryantarīkṣāth svāhā kṛtamindrāya tam jūhomi ||
addhvaryurvā ṛtvijām prathamō yūjyate tena stomō yoktavyā ityāhurvāgā
gregā agrā etvṛjugā devebhyo yaśo mayi dadhātī prāṇān paśuṣū prajāṁ
mayi- [] 33

T.S. 3.1.10.3

ca yajāmāne cetyāha vācāmeva tadyajñamukhe yūnakti vāstu vā
etadyajñasyā kriyate yadgrahān grhītvā bāhiṣpavamāna(gm) sarpānti
parāñco hi yanti parācībhiḥ stuvatē vaiṣṇavyarcā punāretyopā tiṣṭhate
yajño vai viṣṇuḥ ryajñamevākārviṣṇo tvanno antāmaḥ śarmā yaccha
sahantya | pra te dhārā madhuścuta uthsām duhrate () akṣitamityāha
yadevāsyā śayānasyopaśuṣyāti tadevāsyaitenā :':*pyāyayati || 34
(parivāpāt - prajāṁ mayi - duhrate - catūrdaśa ca) (ā10)

T.S. 3.1.11.1

agninā rayimāśnavat pośāmeva divedive |
yaśasām mṃvīravāttamam ||
gomā(gm) agne:'vīmā(gm) aśvī yajño nṛvathsākhā sadamidāpramṛṣyaḥ |

idāvā(gm) eṣo āsura prajāvān dīrgho rayiḥ pṛthubudhnaḥ sabhāvān ||
āpyāyasva>1, santē>2 ||

iha tvaṣṭāramagriyam m̐viśvarūpamupā hvaye | asmākāmastu kevalaḥ ||
tannāsturīpamadhā poṣayitnu devā tvaṣṭarvi rārāṇaḥ syāsva |
yatō vīraḥ - [] 35

T.S. 3.1.11.2

kārmaṇyāḥ sudakṣo yuktagrāvā jāyāte devakāmaḥ ||
śivastvaṣṭarihā:':* gāhi vibhuḥ poṣā utatmanā |
yajñeyājñe na udāva ||
piśaṅgarūpaḥ subharō vayodhāḥ śruṣṭī vīro jāyate devakāmaḥ |
prajāṁ tvaṣṭā viśyātu nābhimaśme athā devānāmapyētu pāthāḥ ||
praṇode>3 vyā, nō divaḥ >4 ||
pīpivā(gm) sa(gm) sarāsvataḥ stanam̐ m̐yo viśvadār.śataḥ |
dhukṣīmaḥi prajāmiśām || 36

T.S. 3.1.11.3

ye tē sarasva ūrmayo madhūmanto ghr̥taścutāḥ |
teṣām te sumnamīmahe ||
yasyā vrataṁ paśavo yanti sarve yasyā vrataṁupatīṣṭhānta āpāḥ |
yasyā vrata pūṣṭipatirnivīṣṭasta(gm) sarāsvantamavāse huvema ||
divya(gm) suparṇam̐ m̐vāyasam̐ br̥hantāmapām garbhām̐
m̐vr̥ṣabhamoṣādhīnām̐ | abhīpato vr̥ṣṭyā tarpayāntām̐ ta(gm) sarāsvanta
mavāse huvema || sinīvālī pṛthūṣṭuke yā devānāmasi svasā |
juṣasvā havya - [] 37

T.S. 3.1.11.4

māhūtaṁ prajāṁ dēvi didiḍḍhi naḥ ||
 yā sūpāṇiḥ svāṅguriḥ suśūmā bahusūvārī |
 tasyai viśpatniyai haviḥ sinīvālyai jūhotana ||
 indraṁ m̐vo viśvatasparī>5, ndraṁ naraḥ>6 ||
 asītavarṇā harāyaḥ suparṇā miho vasānā divamut pātanti ||
 ta ā:'vāvṛtranth sadānāni kṛtvā:':dit pṛthivī ghṛtairvyūdyate ||
 hirāṇyakeśo rajāso visāre:'hirdhunīrvātā iva dhrajīmān |
 śucībhrajā uśaso - [] 38

T.S. 3.1.11.5

navedā yaśasvatīrapasyuvo na satyāḥ ||
 ā tē suparṇā āminanta evāiḥ kṛṣṇo nōnāva vṛṣabho yadīdam |
 śivābhīrna smayāmānābhīrā:'gāt patānti mihāḥ stanayāntyabhrā ||
 vāśrevā vidyunmimāti vathsaṁ na mātā siṣakti |
 yadeśāṁ m̐vṛṣṭirasārji || parvataścinmahī vṛddho bibhāya divaścith sānū
 rejata svane vāḥ | yat krīḍātha maruta - [] 39

T.S. 3.1.11.6

ṛṣṭimanta āpā iva saddhriyāñco dhavaddhve ||
 abhi krānda stanaya garbhama dhā udanvatā pari dīyā rathēna |
 dṛti(gm) su kār.ṣa viṣitaṁ nyāñca(gm) samā bhāvantūdvatā nipādāḥ ||
 tvam tyā cidacyutā:'gnē paśurna yavāse | dhāmā ha yat tē ajara
 vanā vṛścanti śikvāsaḥ || agne bhūrīni tavā jātavedo deva
 svadhāvo:'mṛtāsya dhāmā | yāścā - [] 40

T.S. 3.1.11.7

māyā māyinām m̐viśvaminva tve pūrvīḥ sándadhuḥ pṛṣṭabandho ||
 divo nò vṛṣṭim māruto rarīddhvaṁ prapinvata vṛṣṇo asvāsya dhārāḥ |
 arvāñetenā stanayitnunehyapo niśiñcannasūrah pitā nāḥ ||
 pinvāntyapo marutāḥ sudānavaḥ payò ghṛtavádvidathēsvā bhuvāḥ |
 atyaṁ na mihe vi nāyanti vājinamuthsām duhanti stanayāntamakṣitam ||
 udaprutò marutastā(gm) 'iyarta vṛṣṭim - [] 41

T.S. 3.1.11.8

m̐ye viśvé marutò junanti |
 krośāti gardā kanyēva tunnā perum tuñjānā patyēva jāyā ||
 ghṛtena dyāvāpṛthivī madhūnā samúkṣata payāsvatīḥ
 kṛnatā:'*pa oṣādhīḥ |
 ūrjām ca tatrā sumatim cá pinvatha yatrā naro marutaḥ siñcathā madhú ||
 udutyam >7, citram >8 ||
 aurva-bhṛguvacchucimapnavānavadā hūve |
 agni(gm) sāmudravāsasam || ā sava(gm) sāviturýāthā bhagāsye ()
 va bhuji(gm) hūve | agni(gm) sāmudravāsasam ||
 hūve vātāsvanam kavim parjanyákrandya(gm) sahāḥ |
 agni(gm) sāmudravāsasam || 42
 (vīra - iṣa(gm) - havya - muśasò - maruta - śca - vṛṣṭim - bhagāsya - dvādā
 śa ca) (ā11)

praśna kōrvai with starting padams of 1 to 11 anuvākams :-

(prajāpātirakāmayatai - ṣa té gāyatro - yajñam m̐vai - prajāpāterjāyāmānāḥ
- prajāpatyā - yo vā ayāthādevata - miṣṭargò - nigrābhyāḥ stha - yo vai devā
- űjūsto - : 'gninā rayi - mekādaśa)

kōrvai with starting padams of 1, 11, 21 sēriēs of pañcātis :-

(prajāpātirakāmayata - prajāpāterjāyāmānā - vyāyācchante - mahyāmimā -
nmāyā māyinān - dvicātvāri(gm)śat)

first and last padam of first praśnam of kāṇḍam 3:-

(prajāpātirakāmayatā - : 'gni(gm) sāmudravāśasaṁ)

|| harīḥ om ||

|| kṛṣṇa yajurvedīya taittirīya saṁhitāyām ṭṭīyakāṇḍe
prathamāḥ praśnaḥ samāptaḥ ||

3.1.1 appēndix

1. 3.1.11.1 - ā pyāyasva >1

āpyāsva samētu te viśvatāḥ soma vṛṣṇīyam |
bhavā vājasya saṁgathe || (āppēaring in T.S. 4-2-7-4)

2. 3.1.11.1 - santē >2

sam te payā(gm)si samū yantu vājāḥ sam m̐vṛṣṇīyān. yabhimātiṣāḥ |
āpyāyāmāno amṛtāya soma divi śravā(gg)syuttamāni dhiṣva ||
(āppēaring in T.S. 4-2-7-4)

3 and 4. 3.1.11.2 - praṇō devyā>3, nō divaḥ>4

praṇō devī sarāsvatī vājēbhirvājīnīvatī | dhīnāmavītryāvatu ||
ā nō divo bṛhataḥ parvatādā sarāsvatī yajatā gantu yajñam |
havām devī jūjuṣāṇā gḥṛtācī śagmām no vācāmuśatī śṛṇotu |
(āppēaring in T.S. 1.8.22.1)

5 and 6. 3.1.11.4 - indrām m̐vo viśvatasparī>5 ,ndram narāḥ>6

indrām m̐vo viśvataspari havāmahe janēbhyaḥ | asmākāmastu kevalaḥ ||

indrām narō nemadhitā havante yatpāryā yunajāte dhiyastāḥ |

śūro nṛṣātā śavāsaścakāna ā gomāti vraje bhājā tvannāḥ ||

(āppēaring in T.S. 1.6.12.1)

7 and 8. 3.1.11.8 - udutyam>7, citram>8 |

udu tyam jātavēdasam devam m̐vāhanti ketavāḥ | dṛṣe viśvāya sūryām ||

citraṁ devānāmudāgādānīkaṁ cakṣuḥ mītrasya varuṇasyā:'gneḥ |
ā:' prā dyāvāpṛthivī antarīkṣa(gm) sūryā ātmā jagātaśtasthuśāśca ||
(āppēaring in T.S. 1.4.43.1)

om namaḥ paramātmāne, śrī mahāgaṇapataye namaḥ,
śrī gurubhyo namaḥ haṛiḥ om

3.2 ṭṭīyakāṇḍe dvitīyaḥ praśnaḥ - pavamānagrāhādīnām vyākhyānam

T.S. 3.2.1.1

yo vai pavāmānānāmanvāroḥān. vidvān. yajate:'nu pavāmānānā rōhaṭi na
pavāmānebhyo-:'vā cchidyate śyenō:'si gāyatrachāndā anu tvā:':rābhe
svasti mā sam pārāya suparṇō:'si triṣṭupchāndā anu tvā:':rābhe svasti
mā sam pārāya saghā:'si jagātichāndā anu tvā:':rābhe svasti mā
sarpāyetyāhaite- [] 1

T.S. 3.2.1.2

vai pavāmānānāmanvāroḥāstān. ya evaṁ m̐vidvān. yajate:'nu pavāmānānā
rōhaṭi na pavāmānebhyo-:'vā cchidyate yo vai pavāmānasya santātiṁ
m̐veda sarvamāyūreṭi na purā:':yūṣaḥ pra mīyate paśumān bhāvati
vindatē prajāṁ pavāmānasya grahā grhyante:'tha vā āsyaite:'grhītā
dronakalāśa ādhavanīyāḥ pūtabhṛt tān. yadagr̥hītvopākuryāt pavāmānam
m̐vi - [] 2

T.S. 3.2.1.3

cchindyāt taṁ m̐vicchidyāmānamaddhvāryoh prāṇo:'nu vicchidye-
topayāmagr̥hīto:'si prajāpātaye tveṭi dronakalāśamabhi m̐śedindrāya

tvetyādhavanīyaṁ m̐viśvēbhyastvā devebhya itī pūtabhṛtaṁ
 pavāmānameva tath saṁ tānoti sarvamāyūreti na purā:'yūṣaḥ
 pramīyate paśumān bhāvati vindatē prajāṁ || 3
 (ete - vi - dvicātvāri(gm)śacca) (ā1)

T.S. 3.2.2.1

trīni vāva savānānyathā tṛtīya(gm) savānamavā lumpantya(gm)śu
 kurvantā upā(gm)śu(gm)hutvopā(gm)śupātre:'(gm)śumavāsyā
 tantṛtīyasavanē : 'pisrjyābhi ṣūṇuyādyadāpyāyayāti tenā(gm)śumadyadā
 bhiṣuṇoti tenārjisi sarvānyeva tath savānānya(gm)śumanti śukravānti
 samāvadvīryāni karoti dvau sāmudrau vitātāvajūryau paryāvartete
 jathareva pādāḥ | tayoh paśyānto atī yantyanyamapāśyantah - [] 4

T.S. 3.2.2.2

setunā:'ti yantyanyam ||

dve dradhāsī satatī vasta ekāḥ keśī viśvā bhuvānāni vidvān |
 tirodhāyaityasitaṁ m̐vasānaḥ śukramā dātte anuhāyā jāryai ||
 devā vai yadyajñe:'kūrvata tadasūrā akurvata te devā etaṁ
 m̐hāyajñamāpaśyan tamātanvatāgnihotraṁ m̐vrataṁakurvata tasmād
 dvivrataḥ syād dvirhyāgnihotraṁ juhvatī paurṇamāsam
 m̐yajñamāgnīṣomīyaṁ - [] 5

T.S. 3.2.2.3

paśumākurvata dārśyam m̐yajñamāgneyam paśumākurvata vaiśvadevam
 prātassavana -mākurvata varuṇapraghāsān mādध्यādīmna(gm)
 savāna(gm) sākamedhān pītryajñam tryāmbakā(gg)-stṛtīyasavanamā

kurvata tamēṣāmasūrā yajña -manvavājigā(gm)saṁ tam nā:'nvavāyan
tē:'bruvannaddhvarṭavyā vā ime devā ābhūvanniṭi tadāddhvarasyā
:'ddhvaratvam tatō devā abhāvan parā:'sūrā ya evaṁ m̐vidvānth
somēna yajāte bhavātyātmanā parā () : 'sya bhrātṛvyo bhavati || 6
(apāśyanto:' - gnīṣomīyā - mātmanā parā - trīṇi ca) (ā2)

T.S. 3.2.3.1

paribhūragnim paribhūrindrām paribhūrviśvān devān paribhūrmā(gm)
saha brāhmavarcaṣena sa nāḥ pavasva śam gave śam janāya śamarvāte
śa(gm) rājannośadhībhyo : 'cchinnasya te rayipate suvīryasya rāyaspoṣā
sya daditārāḥ syāma |
tasyā me rāsva tasyā te bhakṣīya tasyā ta idamunmṛje ||
prāṇāyā me varcodā varcāse pavasvā pāṇāyā vyāṇāyā vāce - [] 7

T.S. 3.2.3.2

dākṣakratubhyām cakṣūrbhyām me varcodau varcāse pavethā(gg) śrotrāyā
: 'tmane : 'ngēbhya āyūṣe vīryāya viṣṇorindrāsyā viśvēśām devānām
jātharāmasi varcodā me varcāse pavasva kō:'si ko nāma kasmāi tvā
kāyā tvā yaṁ tvā somenātītpam m̐yam tvā somenāmimada(gm) suprajāḥ
prajayā bhūyāsa(gm) suvīrō vīraiḥ suvarcā varcāsā supoṣaḥ poṣai-rviśvē
bhyo me rūpebhyō varcodā- [] 8

T.S. 3.2.3.3

varcāse pavasva tasyā me rāsva tasyā te bhakṣīya tasyā ta idamunmṛje ||
bubhūṣannavēkṣetaiṣa vai pātrīyaḥ prajāpātiryajñāḥ prajāpātistameva
tārpayaṭi sa énam tṛpto bhūtyā:'bhi pāvate brahmavarcaṣakāmo-

: 'vēkṣetaiṣa vai pātrīyaḥ prajāpātiryajñāḥ prajāpātistameva tārpayati
sa énam tṛpto brāhmavarcaśenābhi pāvata āmayāvya - [] 9

T.S. 3.2.3.4

vēkṣetaiṣa vai pātrīyaḥ prajāpātiryajñāḥ prajāpātistameva tārpayati sa
énam tṛpta āyūṣā: 'bhi pāvate: 'bhicarannavēkṣetaiṣa vai pātrīyaḥ
prajāpātiryajñāḥ prajāpātistameva tārpayati sa énam tṛptaḥ
prāṇāpānābhyām m̐vāco dākṣakratubhyām cakṣūrbhyā(gg)
śrotrābhyā-mātmano: 'ngēbhya āyūṣo: 'ntarēti tājak pra dhānvati || 10
(vāce-rūpebhyo varcodā - āmayāvī - pañcācatvāri(gm)śacca) (ā3)

T.S. 3.2.4.1

sphyāḥ svastirvighanaḥ svastiḥ par.śurvediḥ paraśurnāḥ svastiḥ |
yajñīyā yajñakṛtāḥ stha te māsmin. yajña upā hvayaddhvamupā
mā dyāvāprthivī hvāyetāmupā: '*stāvaḥ kalāśaḥ somo agnirupā devā
upā yajña upā mā hotrā upahave hvāyantām namo: 'gnayē makhaghne
khasyā mā yaśo: 'ryādityāhavanīyamupā tiṣṭhate yajño vai makho - [] 11

T.S. 3.2.4.2

yajñam m̐vāva sa tadāhan tasmā eva nāmaskṛtya sadaḥ
prasārpatyātmano: 'nārtayi namo rudrāyā makhaghne nāmaskṛtyā
mā pāhītyāgnīddhram tasmā eva nāmaskṛtya sadaḥ
prasārpatyātmano: 'nārtayi nama indrāya makhaghna 'indriyam mē
vīryām mā nirvādhīriti hotrīyamāśiśamevaitāmā śāstaindriyasyā
vīryāsyānirghātāya yā vai - [] 12

T.S. 3.2.4.3

devatāḥ sadasyārtimārpayānti yastā vidvān prasarpāti na
 sadasyārtimārcchāti namo:'gnayē makhaghna ityāhaitā vai devatāḥ
 sadasyārtimā:'rpāyanti tā ya evaṁ m̐vidvān prasarpāti na sadasyārti
 mārcchāti dṛḍhe sthāḥ śithire samīcī mā:'(gm)hāspāta(gm) sūryō mā
 devo divyāda(gm)hāspātu vāyurantarīkṣā - [] 13

T.S. 3.2.4.4

dagniḥ pṛthivyā yamaḥ pītṛbhyaḥ sarāsvatī manuṣyēbhyo devī dvārau
 mā mā sam tāptam namaḥ sadāse namaḥ sadāspatāye namaḥ
 sakhinām purogāṇām cakṣuṣe namō dive namaḥ pṛthivyā ahē daidhiṣa
 vyodatāstīṣṭhā:'nyasya sadāne sīda yō:'smat pākātara unnivata
 ududvatāśca geṣam pātam mā dyāvāpṛthivī adyāhnaḥ sado vai
 prasarpāntam - [] 14

T.S. 3.2.4.5

pitaro:'nu prasarpanti ta enamīśvarā hi(gm)sītoḥ sadāḥ prasṛpyā
 dakṣiṇārdham parēkṣetā:'gānta pitarāḥ pītṛmāṇaḥ m̐yūṣmābhi
 rbhūyāsa(gm) suprajaso mayā yūyam bhūyāsteti tebhyā eva
 nāmaskṛtya sadāḥ prasarpatyātmano:'nārtiyai || 15
 (makho - vā - antarīkṣāt - prasarpāntam - trayāstri(gm)śacca) (ā4)

T.S. 3.2.5.1

bhakṣehi mā :':viśa dīrghāyutvāyā śantanutvāyā rāyaspoṣāya
 varcāse suprajāstvēyehi vaso puro vaso priyo mē hṛdō:'syaśvinōstvā
 bāhubhyā(gm) saghyāsam nṛcakṣāsam tvā deva soma sucakṣā avā

khyeṣam̐ mandrā:'bhibhūtiḥ keturyajñānām̐ m̐vāgjūṣāṇā somāsyā tṛpyatu
mandrā svārvācyaditiranāhata sīrṣnī vāgjūṣāṇā somāsyā tṛpyatvehi
viśvacar.ṣaṇe - [] 16

T.S. 3.2.5.2

śambhūrmāyobhūḥ svasti mā harivarṇa pracāra kratve dakṣāya
rāyaspoṣāya suvīratāyai mā mā rājan. vi bībhiṣo mā me hārdi tvīṣā vādhīḥ |
vṛṣāṇe śuṣmāyā:'yūṣe varcāse ||
vasūmad-gaṇasya soma deva te matividāḥ prātassavanasyā
gāyatrachāndasa indrapītasya narāśa(gm)sāpītasya pītṛpītasya
madhūmata upāhūtasyopāhūto bhakṣayāmi rudravād-gaṇasya soma
deva te mativido mādध्यāndinasya savānasya triṣṭupchāndasa
indrapītasya narāśa(gm) sāpītasya - [] 17

T.S. 3.2.5.3

pītṛpītasya madhūmata upāhūtasyopāhūto bhakṣayāmyādityavād-
gaṇasya soma deva te matividāstṛtīyāsyā savānasya jagatīchāndasa
indrapītasya narāśa(gm) sāpītasya pītṛpītasya madhūmata
upāhūtasyopāhūto bhakṣayāmi ||
āpyāyasva samētu te viśvatāḥ soma vṛṣṇīyam | bhavā vājāsyā saṅgathe ||
hinvā me gātrā harivo gaṇān me mā vitīṛṣaḥ |
śivo me saptar.ṣīnupā tiṣṭhasva mā me:'vānnābhīmati - [] 18

T.S. 3.2.5.4

gāḥ || apāma somāmaṁṛtā abhūmā:'dārśma jyotiravidāma devān |
 kimasmān kṛṇavadarātiḥ kimū dhūrtirāmṛta martyāsyā ||
 yanmā ātmanō mindā:'bhūdagñistat punarā:'hārjātavedā vicār.ṣaṇiḥ ||
 punāragniścakṣūradāt-punarindro bṛhaspatīḥ |
 punārme asvinā yuvaṁ cakṣurā dhāttamakṣyoḥ ||
 iṣṭayājuṣaste deva soma stutastōmasya - [] 19

T.S. 3.2.5.5

śastokthāsyā harivata indrapītasya madhūmata upāhūtasyopāhūto
 bhakṣayāmi ||
 āpūryāḥ sthā:':mā pūrayata prajayā ca dhanēna ca ||
 etat tē tata ye ca tvāmanvetat tē pitāmaha prapitāmaha ye ca tvāmanvatrā
 pitaro yathābhāgaṁ māndaddhvaṁ namō vaḥ pitaro rasāya namō
 vaḥ pitarāḥ śuṣmāya namō vaḥ pitaro jīvāya namō vaḥ pitarāḥ - [] 20

T.S. 3.2.5.6

svadhāyai namō vaḥ pitaro manyave namō vaḥ pitaro ghorāya pitāro
 namō vo ya etasmin m̐lokestha yuṣmā(gg)ste:'nu yē:'smin m̐loke
 mām te:'nu ya etasmin m̐loke stha yūyaṁ teṣām m̐vasiṣṭhā bhūyāsta
 yē:'smin m̐loké:'ham teṣām m̐vasiṣṭho bhūyāsaṁ prajāpate na
 tvadetānyānyo viśvā jātāni paritā bābhūva | 21

T.S. 3.2.5.7

yat kāmāste juhūmastannō astu vāya(gg) syāma patāyo rayīnām ||
 devakṛtasyaināso :vayajānamasi manuṣyākṛtasyaināso :vayajānamasi

pitṛkṛtasyaināso : 'vayajānamasyaphsu dhautasyā soma deva te nṛbhīḥ
sutasyeṣṭa yājuṣaḥ stutastōmasya śastokthāsyā yo bhakṣoāśvasaniryo
gosanistasyā te pitṛbhirbhakṣam kṛtasyo-pāhūtasyopāhūto
bhakṣayāmi || 22

(viśvacar.ṣaṇe - triṣṭupchāndasa indrapītasya narāśa(gm) śapītasyā - : 'ti -
stutastōmasya - jīvāya namo vaḥ pitaro - babhūva - catu
ścatvāri(gm)śacca) (ā5)

T.S. 3.2.6.1

mahīnām payò:'si viśvēśām devānām tanūr. rddhyāsāmadya pṛṣātīnām
graham pṛṣātīnām grahò:'si viṣṇor. hṛdayamasyekāmiṣa viṣṇustvā:'nu
vicākrame bhūtirdaddhnā ghṛtenā varddhatām tasyā meṣṭasyā vītasya
draviṇāmā gāmyājjyotīrasi vaiśvānaram pṛśñiyai dugdham m̐yāvātī
dyāvāpṛthivī mahitvā yāvacca sapta sindhāvo vitasthuḥ |
tāvāntamindra te - [] 23

T.S. 3.2.6.2

graha(gm) sahorjā grhṇāmyastītam ||
yat kṛṣṇaśakunaḥ pṛṣadājyamāvamṛsecchūdrā āsya pramāyūkāḥ
syuryacchvā : 'vāmṛseccatūṣpādo:'sya paśavāḥ pramāyūkāḥ syuryath
skanded-yajāmānaḥ pramāyūkāḥ syāt paśavo vai pṛṣadājyam paśavo
vā etasyā skandanti yasyā pṛṣadājya(gg) skandāti yat pṛṣadājyam
punārgṛhṇāti paśūnevāsmāi punārgṛhṇāti prāṇo vai pṛṣadājyam
prāṇo vā - [] 24

T.S. 3.2.6.3

etasyā skandati yasyā pṛṣadājya(gg) skandati yat pṛṣadājyam punārgṛhṇāti
 prāṇamevāsmāi punārgṛhṇāti hirāṇyamavadhāyā gṛhṇātyamṛtam m̐vai
 hirāṇyam prāṇaḥ pṛṣadājyamamṛtamevāsyā prāṇe dādhati śatamānam
 bhavati śatāyuh puruṣaḥ śatendriya āyūṣyevendriye pratitiṣṭhatyaśvamava
 ghrāpayati prajāpatyo vā aśvāḥ prajāpatyaḥ prāṇaḥ svādevāsmāi yonēḥ
 prāṇam () nirmimīte vi vā etasyā yajñāschidyate yasyā pṛṣadājya(gg)
 skandati vaiṣṇavyarcā punārgṛhṇāti yajño vai viṣṇuryajñenaiva
 yajña(gm) saṁ tānoti || 25

(te - pṛṣadājyam prāṇo vai - yonēḥ prāṇam - dvāvi(gm)śatisca) (ā6)

T.S. 3.2.7.1

devā savitaretat te prā:':*ha tat pra cā suva pra cā yaja bṛhaspatirbrahmā
 :':yūṣmatyā rco mā gāta tanūpāth sāmnaḥ satyā vā āśiṣaḥ santu
 satyā ākūtaya rtaṁ cā satyam cā vadata stuta devasyā savituh prāsave
 stutasyā stutamasyūrjam mahya(gg) stutaṁ dūhāmā mā stutasyā
 stutaṁ gāmyācchastrasyā śastra - [] 26

T.S. 3.2.7.2

masyūrjam mahya(gm) śastram dūhāmā mā śastrasyā śastram
 gāmyā-dindriyāvanto vanāmahe dhukṣīmahi prajāmiṣām ||
 sā me satyā:':śīrdeveṣū bhūyād-brahmavarcaṣam mā:': gāmyāt ||
 yajño bābhūva sa ā bābhūva saprajājñe sa vāvṛdhe |
 sa devānāmadhi-patirbabhūva so asmā(gm) adhīpatīn karotu
 vāya(gg) syāma patāyo rayīnām || yajño vā vai - [] 27

T.S. 3.2.7.3

yajñapātim duhe yajñapātirvā yajñam duhe sa yaḥ stūtaśastrayordohama
 vidvāna. yajāte tam m̐yajño duhe sa iṣtvā pāpīyān bhavati ya
 enayordoham m̐vidvān. yajāte sa yajñam duhe sa iṣtvā vasiyān bhavati
 stutasyā stutamasyūrjam mahya(gg) stutam dūhāmā mā stutasyā
 stutam gāmyācchastrasyā śastramasyūrjam mahya(gm) śastram dūhā ()
 mā mā śastrasyā śastram gāmyādityāhaṣa vai stūtaśastrayordohastam
 m̐ya evam m̐vidvān. yajāte duha eva yajñam iṣtvā vasiyān bhavati || 28
 (śastram - m̐vai - śastrandūhām - dvāvi(gm)śatiśca) (ā7)

T.S. 3.2.8.1

śyenāya patvāne svāhā vaṭthsvayamābhigūrtāya namo viṣṭambhāya
 dharmāne svāhā vaṭthsvayamābhigūrtāya namah paridhayē janaprathā
 nāya svāhā vaṭthsvayamābhigūrtāya namā ūrje hotrānā(gg) svāhā vaṭthsva
 yamābhigūrtāya namah payāse hotrānā(gg) svāhā vaṭthsvayamābhigūrtāya
 namah prajāpātaye manāve svāhā vaṭthsvayamābhigūrtāya
 namā ṛtamṛtapāḥ suvarvāṭthsvāhā vaṭthsvayamābhigūrtāya
 namāstrpamntā(gm) hotrā madhōrghṛtasyā yajñapātimṛśāya enāsā -
 [] 29

T.S. 3.2.8.2

:':huḥ |

prajā nirbhāktā anutāpyamānā madhavyaū stokāvapa tau rārādha ||
 sam nāstābhyā(gm) sṛjatuviśvakārmā ghorā ṛśāyo namo astvebhyaḥ |

cakṣūṣa eṣāṁ manāsaśca sandhau bṛhaspatāye mahi ṣad
dyumannamaḥ ||

namo viśvakārmaṇe sa ū pātvasmānānanyānth-sōmapān manyāmānaḥ |
prānasyā vidvānth sāmāre na dhīra enāścakṛvān mahi baddha eṣāṁ ||
taṁ m̐viśvakarman - [] 30

T.S. 3.2.8.3

-pra mūñcā svastaye ye bhakṣayānto na vasūnyāṅruḥ |
yānagnayo:'nvatāpyanta dhiṣṇiyā iyaṁ teṣāmavayā duṣṭyai sviṣṭim
nastāṁ kṛnotu viśvakārmā ||
namaḥ pitṛbhyo abhi ye no akhyān. yajñakṛto yajñakāmāḥ sudevā
ākāmā vo dakṣiṇāṁ na nīnima mā nastasmā denāsaḥ pāpayiṣṭa |
yāvanto vai sādasyāste sarvā dakṣiṇyāstebhyo yo dakṣiṇāṁ na- [] 31

T.S. 3.2.8.4

nayedaibhyo vṛscyeta yad-vaṁśvakarmaṇāni juhoṭi sadasyāneva tat
prīṇatyasme devāso vapuṣe cikithsata yamāśirā dampatī vāmamāśñutah |
pumān putro jāyate vindate vasvatha viśvā arapā ēdhate grhaḥ ||
āśīrdāyā dampatī vāmamāśñutāmaṛiṣṭo rāyāḥ sacatā(gm) samōkasā |
ya ā:'sīcath saṁ dūgdham kumbhyā saheṣṭena yāmannamātim jahātu
saḥ || sarpirgrīvī - [] 32

T.S. 3.2.8.5

pīvāryasya jāyā pīvānaḥ putrā akṛśāso asya |
sahajāniryaḥ sūmakhasyamāna indrāyā:'*sīra(gm) saha kumbhyā:'dāt ||
āśīrma ūrjāmūta suprajāstvamiṣāṁ dadhātu draviṇa(gm) savārcasaṁ |

sam jayan kṣetrāṇi sahasā:'hamindra kṛṇvāno anyā(gm)
adhārānthasapatnāḥ ||
bhūtamāsi bhūte mā dhā mukhāmasi mukhām bhūyāsam dyāvāpṛthi
vibhyām tvā pariḡrṇāmi viśvē tvā devā vaiśvānarāḥ - [] 33

T.S. 3.2.8.6

pracyāvayantu divi devān dṛ(gm)hāntarikṣe vayā(gm)si pṛthivyām
pārthivān dhruvam dhruvenā haviṣā:'va somām nayāmasi |
yathā naḥ sarvamijagādayakṣma(gm) sumanā asāt |
yathā na indra idviśaḥ kevalīḥ sarvāḥ samānasāḥ karāt |
yathā naḥ sarvā iddiśo:'smākaḥ kevalīrasaḥ || 34
(enāsā - viśvakarmaṇ - yo dakṣiṇām na - sārpiḡrīvī - vaiśvanarā - ścātvārī
(gm)śaccā) (ā8)

T.S. 3.2.9.1

yadvai hotā:'ddhvāryumābhyāhvayāte vajrāmenamābhi pravartayatyukthā
śā ityāha prātassavanam prātigīrya trīṇyetānyakṣarāṇi tripadā gāyatrī
gāyātram prātassavanam gāyatriyaiva prātassavane vajrāmantarddhātta
uktham m̐vācītyāha mādhyādīmna(gm) savānam prātigīryā catvāryetānya
-kṣarāṇi catuṣpadā triṣṭup triṣṭubham mādhyādīmna(gm) savānam
triṣṭubhaiva mādhyāndine savane vajrāmantarddhātta- [] 35

T.S. 3.2.9.2

uktham m̐vācīndrāyetyāha tṛtīyasavanam prātigīryā saptaitānyakṣarāṇi sa
ptapadā śakvārī śakvaro vajro vajreṇaiva tṛtīyasavane vajrāmantarddhātte

brahmavādinō vadantī sa tvā ādhvaryuḥ syādyo yāthāsavanam prātigare
chandā(gm)si sampādayet tejāḥ prātaḥ savana ātman dadhītendriyam
māddhyāndine savane paśū(gg) śr̥tīyasavana ityukthāśā ityāha
prātassavanam prātigīrya trīṇyetānyakṣarāṇi - [] 36

T.S. 3.2.9.3

tripadā gāyatrī gāyātram prātassavanam prātassavana eva prātigare
chandā(gm)si sampādayatyatho tejo vai gāyatrī tejāḥ prātaḥ savanam
tejā eva prātassavana ātman dhātta uktham m̐vācītyāha
māddhyāndina(gm) savanam prātigīryā catvāryetānyakṣarāṇi catuṣpadā
triṣṭup traiṣṭubham māddhyāndina(gm) savanam māddhyādimna eva
savane prātigare chandā(gm)si sampādayatyatho indriyam m̐vai
triṣṭugindriyam māddhyādimna(gm) savana - [] 37

T.S. 3.2.9.4

-mindriyameva māddhyāndine savana ātman dhātta uktham m̐
vācīndrāyetyāha śr̥tīyasavanam prātigīryā saptaitānyakṣarāṇi saptaṇṣṭupadā
śakvārī śakvarāḥ paśavo jāgātām śr̥tīyasavanam śr̥tīyasavana eva prātigare
chandā(gm)si sampādayatyatho paśavo vai jagatī paśavāśr̥tīyasavanam
paśūneva śr̥tīyasavana ātman dhātte yadvai hotā:'ddhvaryumābhyāhvayā
ta āvyāmasmin dadhāti tadyannā - [] 38

T.S. 3.2.9.5

pahanīta purā:'syā sam̐vathsarād-grha ā vēvīrañcho(gm)sā modā iveti
pratyāhvāyate tenaiva tadapā hate yathā vā āyātām pratīkṣāta evamā
ddhvaryuḥ prātigaram pratīkṣate yadābhi pratigṇīyādyathā :':yātayā

samṛcchatē tādṛgeva tadyadārdharcāllupyēta yathā dhāvadbhyo hīyāte
tādṛgeva tat prabāhugvā ṛtvijāmudgīthā ūdgītha evod-gāṭṛṇā - [] 39

T.S. 3.2.9.6

mṛcaḥ prāṇava ūkthaśa(gm)sinām pratigarō:'ddhvaryūnām mīya evam
mīdvān prātigrṇātyānnāda eva bhavatyā:'syā prajāyām mīvājī jāyata iya
mīvai hotā:'sāvāddhvaryuryadāsīnaḥ śa(gm) sātyasyā eva taddhotā
naityāstā iva hīyamathō imāmeva tena yajāmāno duhe yat tiṣṭhān
pratigrṇātyamuṣyā eva tadāddhvaryurnaiti - [] 40

T.S. 3.2.9.7

tiṣṭhātīva hyāsāvathō amūmeva tena yajāmāno duhe yadāsīnaḥ śa(gm)sāti
tasmādītaḥ pradānam devā upā jīvanti yat tiṣṭhān pratigrṇāti tasmādamutāḥ
pradānam manuṣyā upā jīvanti yat prāñāsīnaḥ śa(gm)sāti pratyān tiṣṭhān
pratigrṇāti tasmāt prācīna(gm) retō dhīyate prācīḥ prajā jāyante yadvai
hotā:'ddhvaryumābhyāhvayāte vajrāmenamābhi pravārtayati () parānā
vārtate vajrāmeva tanni kāroti || 41

(savāne vajrāmantardhātte - trīṇyetānyakṣarāṇī - ndrīyam mādhyāndina
(gm) savānam - no - dgāṭṛṇā - mādhvaryurnaiti - vartayatya - ṣṭau cā) (ā9)

T.S. 3.2.10.1

upayāmagrīhīto:'si vākṣasadāsi vākpābhyām tvā kratupābhyāmasya
yajñasyā dhruvasyā:'ddhyā-kṣābhyām grṇā-myupayāmagrīhīto
:'syṛtasadāsi cakṣuṣpābhyām tvā kratupābhyāmasya yajñasyā
dhruvasyā:'ddhyākṣābhyām grṇāmyupayāmagrīhīto:'si śrutasadāsi
śrotrapābhyām tvā kratupābhyāmasya yajñasyā dhruvasyā:'ddhyā

kṣābhyāṁ gr̥ṇāmi de_{ve}bhyāstvā viśvadē_{ve}bhyastvā viśvē_{ve}bhyastvā
de_{ve}bhyo viṣṇāvurukramaiṣa te somasta(gm) rākṣasva - [] 42

T.S. 3.2.10.2

taṁ tē duścakṣā mā:'vā khyanmayi vasuḥ purovasūrvākṣā vācāṁ me pāhi
mayi vasūrvidadvasuścakṣuṣpāścakṣūr me pāhi mayi vasuḥ
saṁm̐yadvasuḥ śrotrapāḥ śrotrāṁ me pāhi bhūrāsi śreṣṭhō raśmīnām
prāṇapāḥ prāṇāṁ me pāhi dhūrāsi śreṣṭhō raśmīnāmāpānapā āpānāṁ me
pāhi yo nā indravāyū mitrāvaruṇā-vaśvināvabhīdāsāti bhrātṛvya () utpipīte
śubhaspatī idamaḥam tamadhāram pādayāmi yathēndrā:'hamūttamaśce
tayāni || 43

(rakṣasva - bhrātṛvya - strayōdaśa ca) (ā10)

T.S. 3.2.11.1

pra so āgne tavotibhiḥ suvīrābhīstarati vājākarmabhiḥ |
yasya tva(gm) sakhyamāvītha || pra hotrē pūrvyam m̐vaco:'gnayē
bharatā br̥hat | vipām jyotī(gm)si bibhrāte na vedhasē ||
agne trī te vājinā trī śadhasṭhā tīsrastē jīhvā ṛtajāta pūrvīḥ |
tīsra ū te tanuvō devavātāstābhīrnaḥ pāhi giro aprāyucchann ||
saṁ m̐vām karmāṇā samīṣā - [] 44

T.S. 3.2.11.2

hinomīndrā-viṣṇū apāsaspāre asya |
juṣethām m̐yajñam draviṇam ca dhattamaṛīṣṭairnaḥ pathibhiḥ pārayāntā ||
ubhā jigyathurna parā jayethe na parā jigye katarāścānainōḥ |
indrāśca viṣṇo yadapāsprdhethām tredhā sahasram m̐vi tadāirayethām ||

trīṇyāyū(gm)ṣi tavā jātavedastisra ājānīruṣasāste agne |
tābhirdevānāmavò yakṣi vidvānathā - [] 45

T.S. 3.2.11.3

-bhava yajāmānāya śamṁyoh ||

agnistrīṇi tridhātūnyā kṣēti vidathā kavīh |

sa trī(gm)rēkādaśā(gm)iha ||

yakṣācca pīprayacca no viprò dūtaḥ pariṣkṛtaḥ |

nabhāntāmanyake sāme ||

indrāviṣṇū dṛ(gm)hitāḥ śambārasya nava purò navatim cá- śñathiṣṭam |

śatam m̐varcināḥ sahasrām ca sāka(gm) hatho apratyasūrasya vīrān ||

uta mātā māhiṣa manvāvenadamī tvā () jahati putra devāḥ |

athābravīd-vṛtramindrò hanīṣyanth-sakhē viṣṇo vitaram m̐vikrāmasva || 46

(iṣā - : 'thā - tvā - trayòdaśa ca) (ā11)

praśna korvai vith starting padams of 1 tō 11 anuvākams :-

(yo vai pavāmānānām - trīṇi - paribhūrah - sphyaḥ svasti - rbhakṣehi -
mahīnām payò:'si - devā savitaretatte - syenāya - yadvai hotò -
payāmagrhitò:'si vākṣasat - pra so āgna - ekādaśa)

kōrvai vith starting padams of 1, 11, 21 sēriēs of pañcātis :-

(yo vai - sphyaḥ svastiḥ - svadhāyai namaḥ - pramūñca - tiṣṭhātīva - ṣatcā
tvāri(gm)śat)

first and last padam ōf śēcōnd praśnam ōf kāṇḍam 3:-

(yo vai pavāmanānām - vikrāmasva)

|| hariḥ om ||

|| kṛṣṇa yajurvedīya taittirīya saṁhitāyām

ṭṛtīyakāṇḍe dvitīyaḥ praśnaḥ samāptaḥ ||

om̐ namaḥ paramātm̐ane, śrī mahāgaṇapataye namaḥ,
śrī gurubhyo namaḥ hariḥ om̐

3.3 ṭṭīyakāṇḍe ṭṭīyaḥ praśnaḥ - vaikṛtavidhīnāmabhidhānam

T.S. 3.3.1.1

agnē tejasvin tejasvī tvam̐ deveṣū bhūyāstejasvantam̐ māmāyūṣmantam̐
m̐varcāsvantam̐ manuṣyēṣu kuru dīkṣāyai ca tvā tapāsaśca tejaśe juhomi
tejo_{vidāsi} tejo mā mā hāsīnmā:'ham̐ tejo hāsiṣam̐ mā mām̐ tejo hāsīndindrau
jasvinnojasvī tvam̐ deveṣū bhūyā ojasvantam̐ māmāyūṣmantam̐ m̐varcā
svantam̐ manuṣyēṣu kuru brahmāṇaśca tvā kṣatrasya cau - [] 1

T.S. 3.3.1.2

- jaśe juhomyojo_{vidasyo}jo mā mā hāsīnmā:'hamojo hāsiṣam̐ mā
māmojo hāsīth sūryā bhrājasvin bhrājasvī tvam̐ deveṣū bhūyā
bhrājasvantam̐ māmāyūṣmantam̐ m̐varcāsvantam̐ manuṣyēṣu
kuru vāyośca tvā:'pāñca bhrājaśe juhomisuv_{ar}vidāsi suvārmā
mā hāsīnmā:'ha(gm) suvār.hāsiṣam̐ mā mā(gm) suvār.hāsīn mayi ()
medhām̐ mayi prajāṁ mayyagnistejo dadhātu mayi medhām̐ mayi
prajāṁ mayīndrā indriyam̐ dād_{hātu} mayi medhām̐ mayi prajāṁ mayi
sūryo bhrājo dadhātu || 2

(kṣatrasya ca - mayi - trayōvi(gm)śatiśca) (ā1)

T.S. 3.3.2.1

vāyur.hikartām̐:'gniḥ prastotā prajāpātīḥ sāmā bṛhaspatirudgātā viśvé devā
ūpagātārō marutāḥ pratihartāra indrō nidhanante devāḥ prāṇabhṛtāḥ

prāṇam mayi dadhatvetadvai sarvāmaddhvaryu-rūpākurvannūdgāṭṛbhyā
upākāroti te devāḥ prāṇabhṛtāḥ prāṇam mayi dadhatvityāhaitadeva
savārmātman dhātta idā devahū rmanū-ryajñanī-rbṛhaspatīrukthāmadāni
śa(gm)siṣad viśvé devāḥ - [] 3

T.S. 3.3.2.2

sūktavācaḥ pṛthivi mātarmā māhi(gm)sī rmadhū maniṣye madhū
janiṣye madhūvakṣyāmi madhūvadiṣyāmi madhūmatīm devebhyo vācā
mudyāsa(gm) śuśrūṣeṇyām manuṣyēbhyastam mā devā avantu śobhāyai
pitaro:'nū madantu || 4
(śa(gm)siṣad viśvé devā - aṣṭāvi(gm)śatiśca) (ā2)

T.S. 3.3.3.1

vasāvastvā pravāhantu gāyatrena chandāsā:'gneḥ priyam pātha upēhi
rudrāstvā pravṛhantu traiṣṭubhena chandasendrāsya priyam pātha
upēhyādityāstvā pravṛhantu jāgātena chandāsā viśvēṣām devānām
priyam pātha upēhi mādāsu te śukra śukramā dhūnomi bhandanāsu
kotānāsu nūtānāsu reṣīṣu meṣīṣu vāṣīṣu viśvabhṛthsu maddhvīṣu
kakuḥāsu śakvārīṣu - [] 5

T.S. 3.3.3.2

śukrāsū te śukra śukramā dhūnomi śukram te śukreṇā grhṇāmyahnō
rūpeṇa sūryāsya raśmibhiḥ ||
ā:'sminnugrā ācucyavurdivo dhārā asaścata ||
kakuha(gm) rūpam mṇvṛṣabhasyā rocate bṛhath somaḥ somāsya
purogāḥ śukraḥ śukrasyā purogāḥ ||

yat tē somādābhyāṁ nāma jāgrvi tasmai te soma somāya svāhośik
tvam dēva soma gāyatrena chandāsā:'gneḥ - [] 6

T.S. 3.3.3.3

priyam pātho apīhi vaśī tvam dēva soma traiṣṭubhena chandasendrāsya
priyam pātho apīhyasmathsākhā tvam dēva soma jāgātena chandāsā
viśvēśāṁ devānāṁ priyam pātho apīhyā nāḥ prāṇa ētu parāvata
ā:'ntarikṣaddivaspari | āyūḥ pṛthivyā addhyamṛtāmasi prāṇāyā
tvā ||indrāgnī me varcāḥ kṛnutāṁ m̐varcāḥ somo brhaspatih () |
varcō me viśvēdevā varcō me dhattamaśvinā ||
dadhanve vā yadīmanu vocadbrahmāṇi veru tat |
pari viśvāṇi kāvyā nemiścakramivā bhavat || 7
(śakvārīṣva - gne - rbrhaspatih - pañcavi(gm)śatiśca) (ā3)

T.S. 3.3.4.1

etadvā apāṁ nāmadheyam guhyam m̐yadādhāvā māndāsu te śukra
śukramā dhūnomītyāhāpāmeva nāmadheyēna guhyēna divo vṛṣṭimavā
rundhe śukram tē śukreṇā grhṇāmītyāhaitadvā ahnō rūpaṁ m̐yadrātriḥ
sūryāsya rāsmayo vṛṣṭyā īsate:'hnā eva rūpeṇa sūryāsya rāsmibhirdivo
vṛṣṭim cyāvayatyā:'sminnugrā - [] 8

T.S. 3.3.4.2

ācucyavurityāha yathāyajurevaitat kakuha(gm) rūpaṁ m̐vṛṣabhasyā rocate
brhadityāhaitadvā āsya kakuha(gm) rūpaṁ m̐yad-vṛṣṭī rūpeṇaiva vṛṣṭimavā

rundhe yattē somādābhyam nāma jāgrvītyāhaṣa ha vai haviṣā
 haviryājati yo:'dābhyam grhītvā somāya juhotiparā vā etasyā: '*yūh
 prāṇa ēti - [] 9

T.S. 3.3.4.3

yo: '(gm)śum grhṇātyā nāḥ prāṇaētu parāvata ityāhā: '*yūreva
 prāṇamātman dhātte : 'mṛtāmasi prāṇāya tveti hirāṇyamabhi vyānityamṛtam
 m̐vai hirāṇyamāyūh prāṇo: 'mṛtēnaivā: '*yūrātman dhātte śatamānam
 bhavati śatāyūh puruṣaḥ śatendriya āyūṣyevendriye pratitiṣṭhatyapa
 upā spr̥śati bheṣajam m̐vā āpō () bheṣajameva kūrute || 10
 (ugrā - etyā - pa - strīṇi ca) (ā4)

T.S. 3.3.5.1

vāyurāsi prāṇo nāmā saviturādhipatyē: 'pānam mē dāścakṣūraṣi śrotram
 nāmā dhātūrādhipatyā āyūrme dā rūpamāsi varṇo nāma bṛhaspaterādhi
 patyē prajāṁ mē dā ṛtamāsi satyam nāmendrasyā: '*dhīpatyē kṣatram
 mē dā bhūtamāsi bhavyam nāmā pitṛṇāmādhipatyē: 'pā-moṣādhīnām
 garbhām dhā ṛtasyā tvā vyōmana ṛtasyā - [] 11

T.S. 3.3.5.2

tvā vibhūmana ṛtasyā tvā vidhārmaṇa ṛtasyā tvā satyāyartasyā tvā jyotiṣe
 prajāpāti rvirājamapaśyat tayā bhūtam ca bhavyam cā sṛjata tāmr̥ṣibhyasti
 rō: 'dadhāt tām jamadāgnistapāsā: ' paśyat tayā vai sa
 pṛśṇīn kāmānasṛjata tat pṛśṇīnām pṛśṇitvam m̐yat pṛśṇāyo grhyante pṛśṇīne
 va taiḥ kāmān. yajāmāno: 'vā rundhe vāyurāsi prāṇo - [] 12

T.S. 3.3.5.3

nāmetyāha prāṇāpānāvevāvā rundhe cakṣūrasī śrotram nāmetyāhā:'yūre
vāvā rundhe rūpamāsī varṇo nāmetyāha prajāmevāvā rundhaṛtamāsī
satyam nāmetyāha kṣatramevāvā rundhe bhūtamāsī bhavyam nāmetyāha
paśavo vā apāmoṣādhīnām garbhāḥ paśūnevā - [] 13

T.S. 3.3.5.4

-vā rundha etāvadvai puruṣam paritastadevāvā rundha ṛtasyā tvā
vyōmana ityāheyaṁ m̐vā ṛtasya vyōmemāmevābhi jāyatyṛtasyā tvā
vibhūmana ityāhā:'ntarīkṣam m̐vā ṛtasya vibhūmāntarīkṣamevābhi
jāyatyṛtasyā tvā vidhārmana ityāha dyaurvā ṛtasya vidhārma divāmevābhi
jāyatyṛtasyā- [] 14

T.S. 3.3.5.5

tvā satyāyetyāha diśo vā ṛtasyā satyam diśā evābhi jāyatyṛtasyā tvā
jyotiṣa ityāha suvargo vai loka ṛtasya jyotiḥ suvargameva lokamābhi
jāyatyetāvānto vai dēvalokāstānevābhi jāyati daśa sampādyante
daśākṣarā virāḍannām m̐virāḍ virājyevānnādye pratitiṣṭhati || 15
(vyōmana ṛtasyā - prāṇaḥ - paśūneva - vidhārma divāmevābhi jā
yatyṛtasya -ṣaṭcātvāri(gm)śacca) (ā5)

T.S. 3.3.6.1

devā vai yad-yajñena nāvārundhata tat parairavārundhata tat parāṇām
paratvam m̐yat parē gr̥hyante yadeva yajñenanāvārundhe tasyāvā
ruddhyai yam prāthamam gr̥hṇātīmameva tenā lokamābhi jāyatiyam

dvitīyāmantarikṣaṁ tena yaṁ tṛtīyāmaṁumeva tena lokamabhi
jāyati yadete grhyantā eṣāṁ m̐lokānāmabhijityā - [] 16

T.S. 3.3.6.2

uttāreṣvahaḥ svamuto:'rvāñcō grhyante :'bhijityaivemāṁ m̐lokān
punārimaṁ m̐lokam pratyavārohanti yat pūrveṣvahaḥ svitaḥ parāñcō
grhyante tasmāditaḥ parāñca_ime lokā yaduttāreṣvahaḥ svamuto:'rvāñcō
grhyante tasmādamuto :'rvāñcā_ime lokāstasmādayātayāmno lokān
mānuṣyā upā jīvanti brahmavādinō vadanti kasmāth satyādadbhya
oṣādhayaḥ saṁ bhavantyoṣādhayo - [] 17

T.S. 3.3.6.3

manuṣyāñāmannāṁ prajāpātim prajā anu prajāyanta iti parānanviti
brūyād-yad-grhṇātyadbhyastvauṣādhībhyo grhṇāmīti tasmādadbya
oṣādhayaḥ sambhavanti yad-grhṇātyoṣādhībhyastvā prajābhyō grhṇāmīti
tasmādoṣādhayo manuṣyāñāmannāṁ m̐yad-grhṇāti prajābhyastvā
prajāpātaye grhṇāmīti tasmāt prajāpātim prajā anu prajāyante || 18
(abhijityai - bhavantyoṣādhayo - : 'ṣtā cātvarī(gm)śacca) (ā6)

T.S. 3.3.7.1

prajāpātirdevāsuraṇā sṛjata tadanū yajño:'sṛjyata yajñaṁ chandā(gm)si
te viṣvāñcō vyākramanth so:'sūrānanū yajño:'pākrāmad-yajñaṁ
chandā(gm)si te devā āmanyantāmī vā idamābhūvana. yad-vaya(gg)
sma iti te prajāpātimupā:'dhāvanth sō:'bravīt-prajāpātiśchandāsāṁ
m̐vīryāmādāya tadvah pra dāsyāmīti sa chandāsāṁ m̐vīryā - [] 19

T.S. 3.3.7.2

mādāya tadēbhyah prāyācchat tadanu chandā(gg)syapā:'krāman
chandā(gm)si yajñastatō devā abhāvan parā:'sūrā ya evam chandāsām
m̐vīryām m̐veda:': śrāvayā:'stu śrauṣad yaja ye yajāmahe vaṣatkāro
bhavātyātmanā parā:'sya bhrātṛvyo bhavati brahmavādinō vadanti
kasmāi kamāddhvaryurā śrāvayatīti chandāsām m̐vīryāyeti brūyāde
tad vai - [] 20

T.S. 3.3.7.3

chandāsām m̐vīryāmā śrāvayā:'stu śrauṣad yaja ye yajāmahe vaṣatkāro
ya evam m̐veda savīryaireva chandōbhirarcati yat kim cārcati yadindrō
vṛtramahanna-meddhyam tad-yad-yatīnapāvāpada-meddhyam tadatha
kasmādaīndro yajña ā sa(gg)sthātorityāhurindrāsya vā eṣā yajñiyā ta
nūryad-yajñastāmeva ta () dyājanti ya evam m̐vedopainam m̐yajño
nāmati || 21

(chandāsām m̐vīryām - m̐vā - eva ta - daṣṭau cā) (ā7)

T.S. 3.3.8.1

āyurdā āgne haviṣō juṣāno ghṛtaprātīko ghṛtayōniredhi |
ghṛtam pītīvā madhucāru gavyām pitevāputramabhi rākṣatādīmam ||
ā vṛścyate vā etad-yajāmāno:'gnibhyām m̐yadenayoh śṛtam
kṛtyāthā:'nyatrā-vabhṛthamavaityāyurdā āgne haviṣō juṣāna
ityāvabhṛthamāvaiṣyan jūhuyādāhūtyaivainau śamayati nā:':*rtimārcchāti
yajāmāno yat kusīda - [] 22

T.S. 3.3.8.2

maprātittam mayi yenā yamasyā balinā carāmi |
 ihaiva san niravādaye tadetat tadagne anṛṇo bhāvāmi |
 viśvālopa viśvadāvasyā tvā :':sañjūhomyagdhādekō :':hutādekāḥ
 samasanādekāḥ |
 tenāḥ kṛṇvantu bheṣaja(gm) sadaḥ saho varēṇyam ||
 ayam no nabhāsā puraḥ sa(gg)sphānō abhi rākṣatu |
 grhāṇāmasāmartyai bahavō no grhā āsann || sa tvannō - [] 23

T.S. 3.3.8.3

nabhasaspata ūrjām no dhehi bhādrayā |
 punārno naṣṭamā kṛdhi punārno rayimā kṛdhi ||
 devā sa(gg)sphāna sahasrapoṣasyēśiṣe sa nō rāsvā:'jyāni(gm)
 rāyaspoṣa(gm) suvīrya(gm) samṁvathsarīṇā(gg) svastim ||
 agnirvāva yama_iyam m̐yamī kusīdam m̐vā etad-yamasya yajāmāna
 ā dātte yadoṣādhibhirvedi(gg) str̐nāti yadanūpausya
 prayāyādgrīvabaddhamēna - [] 24

T.S. 3.3.8.4

mamuṣmin m̐loke nēnīyeran. yat kusīdamaprātittam mayītyupaūṣatīhaiva
 san. yamam kusīdam niravadāyāṇṛṇaḥ sūvargam m̐lokamētiyadi
 mīśramivā carēdañjalina saktūn pradāvyē juhuyādeṣa vā agnirvāīśvānaro
 yat pradāvyāḥ sa evaina(gg)svadayatyahnām m̐vidhānyā-mekāṣṭa
 kāyāmapūpaṁ catūḥ śarāvam paktvā prātaretena
 kakṣamupaūṣedyadi - [] 25

T.S. 3.3.8.5

dahāti puṇyasamāṁ bhavati yadi na dahāti pāpasamāmetenā hasma
vā ṛṣāyaḥ purā vijñānēna dīrghasatramupā yanti yo vā upadrasṭārāmupa-
śrotārāmanukhyātārāṁ m̐vidvān. yajāte samamuṣṁmīn m̐loka 'iṣṭāpūrtenā
gacchate:'gnirvā upadrasṭā vāyurūpaśrotā :':dityō:'nukhyātā tān. ya
evam m̐vidvān. yajāte samamuṣṁmīn m̐loka 'iṣṭāpūrtenā gacchate :':yam
no nabhāsā pura - [] 26

T.S. 3.3.8.6

ityāhāgnirvai nabhāsā purō:'gnimeva tadāhaitanmē gopāyeti sa tvam
nō nabhasaspata ityāha vāyurvai nabhāsaspatirvāyumeva tadāhaitanmē
gopāyeti devā sa(gg)sphānetyāhā:'sau vā ādityo devaḥ sa(gg)sphānā
ādityameva tadāhaitanmē gopāyeti || 27
(kusīdam - tvam nā - ena - moṣedyadi - pura - ādityameva tadāhaitanmē
gopāyeti) (ā8)

T.S. 3.3.9.1

etaṁ m̐yuvānaṁ pari vo dadāmi tena krīḍāntīscarata priyeṇā |
mā nāḥ śāpta januṣā subhāgā rāyaspoṣeṇa samīṣā mādema ||
namō mahimna uta cakṣuṣe te marūtāṁ pitastadaham gr̥ṇāmi |
anū manyasva suyajā yajāma juṣṭāṁ devānāmidamāstu havyam ||
devānāmeṣa upanāha āsīdapāṁ garbha oṣādhīṣu nyāktaḥ |
somāsyā draphsamāvṛṇīta pūṣā - [] 28

T.S. 3.3.9.2

br̥hannadrirabhavat tadēṣām ||
 pitā vathsānām patiraghniyānām atho pitā māhatām gargārānām |
 vathso jarāyū pratidhuk pīyūṣā āmikṣā mastu ghṛtamāsyā retāḥ ||
 tvām gāvō: 'vr̥ṇata rājyāya tvā(gm) hāvanta marutāḥ svarkāḥ |
 varṣmān kṣatrasya kakubhi śisriyānastato na ugro vi bhājā vasūni ||
 vyṛddhena vā eṣa paśunā yajate yasyaitāni na kriyantā eṣa ()
 ha tvai samṛddhena yajate yasyaitāni kriyantē || 29
 (pūṣā - kriyantā eṣō - : 'ṣtau ca) (ā9)

T.S. 3.3.10.1

sūryō devo diviṣadbhyō dhātā kṣatrāyā vāyuh prajābhyāḥ |
 br̥haspatistvā prajāpātaye jyotiṣmatīm juhota ||
 yasyāste harito garbho: 'tho yonir.hiranyayī |
 aṅgānyahrūtā yasyai tām devaiḥ samājīgamam ||
 ā vartana vartaya ni nivartana vartayendṛā nardabuda |
 bhūmyāścatāsraḥ pradiśastābhirā vartayā punāḥ ||
 vi tē bhinadmi takarīm m̐viyonīm m̐vi gāvīnyaū |
 vi - [] 30

T.S. 3.3.10.2

mātarāñca putram ca vi garbhām ca jarāyū ca ||
 bahistē astu bālīti ||
 urudraphso viśvarūpa induḥ pavāmāno dhīrā ānañja garbhām ||

ekāpadī dvīpadī tripadī catuṣpadī pañcāpadī ṣaṭpadī
 sapṭapādyasṭāpādī bhuvanā:'nū prathatā(gg) svāhā ||
 mahī dyauḥ pṛthivī cā na imam m̐yajñam mimikṣatām |
 pipṛtānno bharīmabhiḥ || 31
 (gavinyau vi - catuṣcatvāri(gm)śacca) (ā10)

T.S. 3.3.11.1

idam m̐vāmāsyē haviḥ priyamindrābṛhaspatī | uktham madāśca śasyate ||
 ayam m̐vām pari śicyate somaindrābṛhaspatī | cārurmadāya pītayē ||
 asme indrābṛhaspatī rayim dhātta(gm) śatagvinām |
 aśvāvanta(gm) sahasriṇām ||
 bṛhaspatirnaḥ paripātu paścādutottārasmādadadhārādaghāyoh |
 indrah purastāduta mādध्यato naḥ sakhā sakhibhyo varivah kṛnotu ||
 vi te viṣvāgvātājūtāso agne bhāmāsaḥ - [] 32

T.S. 3.3.11.2

śuce śucāyaścaranti |
 tuvimrakṣāso divyā navāgvā vanā vananti dhṛṣatā rujantāḥ ||
 tvāmagne mānuṣīrīdate viśo hotrāvidam m̐vivici(gm) ratnadhātāmam |
 guhā santa(gm) subhaga viśvadār.śatam tu viṣmaṇasa(gm) suyajām
 ghṛtaśriyām || dhātā dādātu no rayimīśāno jagātaspatīḥ |
 sa nāḥ pūrṇenā vāvanat ||
 dhātā prajāyā uta rāya īse dhātedam m̐viśvam bhuvanam jajāna |
 dhātā putram m̐yajāmānāya dātā - [] 33

T.S. 3.3.11.3

tasmā u havyam ghṛtavádvidhema ||
 dhātā dādātu no rayim prācīm jīvātumakṣitām |
 vāyam devasyā dhīmahi sumati(gm) satyarādhasaḥ ||
 dhātā dādātu dāśuṣe vasūni prajākāmāya mīdhuṣe durone |
 tasmai devā amṛtāḥ saṁm̐vyāyantām m̐viśvé devāso aditiḥ sajoṣāḥ ||
 anu no:'dyā:'nūmatiryajñam deveṣu manyatām |
 agniścā havyavāhāno bhavātām dāśuṣe mayāḥ ||
 anvidānumate tvam - [] 34

T.S. 3.3.11.4

manyāsai śaṁcānaḥ kṛdhi |
 kratve dakṣāya no hinu praṇa āyū(gm)ṣi tāriṣaḥ ||
 anu manyatā-manu manyāmānā prajāvānta(gm) rayimakṣīyamāṇam |
 tasyai vāya(gm) heḍāsi mā:'pi bhūma sā nō devī suhavā śarmā yacchatu ||
 yasyāmidaṁ pradiśi yadvirocate:'nūmatim praṇi bhūṣantyāyavāḥ |
 yasyā upasthā urvāntarikṣa(gm) sā nō devī suhavā śarmā yacchatu || 35

T.S. 3.3.11.5

rākāmaha(gm) suhavā(gm) suṣṭutī hūve śṛnotu naḥ subhagā
 bodhātu tmanā |
 sīvyatvapāḥ sūcyā:'cchīdyamānayā dadātu vīra(gm) śatadāyamukthyām ||
 yāstē rāke sumatayāḥ supeśāso yābhirdadāsi dāśuṣe vasūni |
 tābhirno adya sumanā upāgāhi sahasrapoṣa(gm) sūbhage rarāṇā ||
 sinīvāli >1, yā sūpāṇiḥ >2 ||

kuhūmaḥa(gm) subhagāṁ m̐vidmaṇāpāsamasmin. yajñe
suhavāṁ johavīmi |

sā nō dadātu śravāṇam () pitṛṇām tasyāste devi haviṣā vidhema ||

kuhū-rdevānāmamṛtāsyā patnī havya no asya haviṣāściketu |

saṁ dāśuṣe kiratu bhūri vāma(gm) rāyaspoṣāṁ cikituṣe dadhātu || 36

(bhāmāso - dātā - tva - mantarikṣa(gm) sā nō devī suhavā śarmā yacchatu
-śravāṇam - catūrvi(gm)śatiśca) (ā11)

praśna kōrvai vith starting padams of 1 tō 11 anuvākams :-

(agnē tejasvin - vāyu - rvasāvast - vaitadvā apām - m̐vāyurāsi prāṇo nāmā
- devā vai yadyajñenana - prajāpāti rdevāsura - nāyurdā - etam m̐yuvāna
(gm) - sūryō deva - idam m̐vā - mekādaśa)

kōrvai vith starting padams of 1, 11, 21 series of pañcātis :-

(agnē tejasvin - vāyurāsi - chandāsām m̐vīryām - mātarañca -
ṣaṭtri(gm)śat)

first and last padam of third praśnam of kāṇḍam 3 :-

(agnē tejasvi(gg) - ścikitūṣe dadhātu)

|| hariḥ om ||

|| kṛṣṇa yajurvedīya taittirīya saṁhitāyām

ṭṭīyakāṇḍe ṭṭīyaḥ praśnaḥ samāptaḥ ||

3.3.1 āppendix

3.3.11.5 - sinīvāli >1, yā sūpāṇih >2

sinīvāli pṛthūṣṭuke yā devānāmasi svasā |

jūṣasvā havya māhūtam prajāṁ dēvi didiḍḍhi naḥ ||

yā sūpāṇih svāṅguriḥ suṣūmā bahusūvárī |

tasyāi viśpatniyai haviḥ sinīvālyai jūhotana ||

(āppēaring in T.S.- 3.1.11.4)

om̐ namaḥ paramātm̐ane, śrī mahāgaṇapataye namaḥ,
śrī gurubhyo namaḥ harīḥ om̐

3.4 tṛtīyakāṇḍe caturthaḥ praśnaḥ - iṣṭihomābhidhānaṁ

T.S. 3.4.1.1

vi vā etasyā yajña ṛddhyate yasyā havirātiricyāte sūryō devo diviṣadbhya
ityāha br̥haspatinā caivāsyā prajāpātinā ca yajñasya vyṛddham api vapaṭi
rakṣā(gm) si vā etat paśu(gm) sācānte yadēkadevatyā ālābdho bhūyān
bhavāṭi yasyāste harito garbha ityāha devatraivainām gamayāṭi
rakṣāsāmapāhatyā ā vārtana vartayetyāha - [] 1

T.S. 3.4.1.2

brahmāṇaivainamā vārtayāṭi vi tē bhinadmi takarīmityāha yathāyajure
vaitadū- rudraphso viśvarūpa indurityāha prajā vai paśava indūḥ prajayai
vainām paśubhiḥ samārdhayāṭi divam m̐vai yajñasya vyṛddham gacchati
pr̥thivīmatiriktam tadyanna śamayedārtimārcched- yajāmāno mahī dyauḥ
pr̥thivīcā na ityā - [] 2

T.S. 3.4.1.3

ha dyāvāpr̥thivībhyāmeva yajñasya vyṛddham cātiriktam ca śamayāṭi
nā:'*r̥timārcchāṭi yajāmāno bhasmānā:'bhi samūhati svagākṛtyā athō
anayorvā eṣa garbho:'nayōrevainām dadhāṭi yadāvadyedāṭi
tadrēcayedyannāvadyet paśorālābdhasya nāvā dyet purastānnābhyā
anyadāvadye- dupaṛiṣṭādanyat purastādvai nābhyāi - [] 3

T.S. 3.4.1.4

prāṇa upariṣṭādapāno yāvāneva paśustasyāvā dyati viṣṇāve śipiviṣṭāyā
 juhoti yadvai yajñasyātiricyāte yaḥ paśorbhūmā yā puṣṭistad-viṣṇuḥ
 śipiviṣṭo : 'firikta evāfiriktaṁ dadhātyafiriktasya śāntyā aṣṭāprūddhirānyaṁ
 dakṣiṇā : 'ṣṭāpādī hyeṣā : 'tmā nāvamaḥ paśorāptyā antarakośa uṣṇīṣeṇā-
 : '*viṣṭitaṁ bhavatyevamiva hi paśurulbāmiva () carmēva mā(gm)samī
 vāsthīva yāvāneva paśustamāptvā : 'vā rundheyasyaiṣā yajñe prāyāścittih
 kriyatā iṣtvā vasiyān bhavati || 4

(vartayatyāha-na iti-vai nābhyā-ulbāmivai-kāvi(gm)śatisca) (ā1)

T.S. 3.4.2.1

ā vāyo bhūṣa śucipā upā naḥ sahasrām te niyuto viśvavāra |
 upō te andho madyāmayāmi yasyā deva dadhiṣe pūrvapeyām ||
 ākūtyai tvā kāmāya tvā samṛdhē tvā kikkīṭa te manāḥ prajāpātaye
 svāhā kikkīṭa tē prāṇaṁ māvayave svāhā kikkīṭa te cakṣuḥ sūryāya svāhā
 kikkīṭa te śrotraṁ dyāvāpṛthivībhyā(gg) svāhā kikkīṭa te vāca(gm)
 sarāsvatyai svāhā- [] 5

T.S. 3.4.2.2

tvam turīyā vaśinī vaśā : 'si sakṛdyat tvā manāsā garbha ā : 'śāyat |
 vaśā tvam mvaśinī gaccha devānth-satyāḥ śantu yajāmānasya kāmāḥ ||
 ajā : 'si rayiṣṭhā pṛthivyā(gm) sīdod-rdhvā : 'ntarikṣamupā tiṣṭhasva
 divi tē bṛhadbhāḥ ||
 tantum tanvan rajāso bhānumanvihi jyotiṣmataḥ patho rākṣa dhiyā kṛtān ||

anulbaṇam m̐váyata jogúvāmapo manú () rbhava janayā daivyaṁ
janām ||

manaso havirási prajāpātervarṇo gātrāṇām te gātrabhājō bhūyāśma || 6
(sarāsvatyai svāhā - manu - strayōdaśa ca) (ā2)

T.S. 3.4.3.1

ime vai sahā:.'*stām te vāyurvyāvāt te garbhāmadadhātām ta(gm) somaḥ
prajānaya-dagnirāgrasata sa etaṁ prajāpātirāgneya-maṣṭākāpālamapaśyat
taṁ nirāvapat tenaivaināmagneradhi nirākṛīṇāt tasmādapyaṇyadeva
tyāmālabhāmāna āgneyamaṣṭākāpālam purastānnirvāpedagnere
vaināmadhi niṣkrīyā:.'lābhate yad - [] 7

T.S. 3.4.3.2

vāyurvyavāt tasmād-vāyavyā yadime garbhāmadadhātām tasmād-
dyāvāprthivyā yath somaḥ prajānaya-dagnirāgrasata tasmādagmīṣomīyā
yadanayōrviyatyor-vāgavādat tasmāth sārvasvatī yat prajāpātirāgneradhi
nirākṛīṇāt tasmāt prajāpatyā sā vā eṣā sārvasvatyā yadajā vaśā vāyavyāmā
lābheta bhūfikāmo vāyurvai kṣepiṣṭhā devatā vāyumeva svenā- [] 8

T.S. 3.4.3.3

bhāgadheyenopā dhāvati sa evainaṁ bhūtim gamayati dyāvāprthivyāmā
lābheta kṛṣamāṇaḥ pratiṣṭhākāmo diva evāsmāi parjanyaḥ var.ṣati
vyāsyāmoṣādhayo rohanti samarddhūkamasya sasyaṁ bhāvatyagnīṣo
mīyāmā lābheta yaḥ kāmāyētānnāvānannādaḥ syāmityagninaivānnamavā

rundhe somēnānnādyā-mannāvānevānnādo bhāvati
sārasvatīmā lābheta ya - [] 9

T.S. 3.4.3.4

īśvaro vāco vaditoḥ san. vācam navaded-vāgvai sarāsvatī sarāsvatīmeva
svenā bhāgadheyenopā dhāvati saivāsmīn. vācam dadhāti prajāpatyāmā
lābheta yaḥ kāmāyētānbhijitamabhi jāyeyamiti prajāpatīḥ sarvā devatā
devatābhirevā-nābhijitamabhi jāyati vāyavyāyopākāroti vāyorevaināmava
ruddhyā:':*lābhata ākūtyai tvā kāmāya tve - [] 10

T.S. 3.4.3.5

tyāha yathāyajurevaitat kikkīṭākārām juhoti kikkīṭākāreṇa vai grāmyāḥ
paśavō ramante prā:':*raṇyāḥ pātanti yat kikkīṭākārām juhoti grāmyāṇām
paśūnām dhṛtyai paryāgnau kriyamāṇe juhoti jīvāntīmevainā(gm)
suvargam m̐lokaṁ gāmayati tvam turīyā vaśinī vaśā:sītyāha
devatraivainām gamayati satyāḥ śantu yajāmānasya kāmā ityāhaṣa
vai kāmō - [] 11

T.S. 3.4.3.6

yajāmānasya yadanārta udṛcam gacchāti tasmādevamāhā:jā:sī
rayiṣṭhetyāhai śvēvainām m̐lokeṣu pratiṣṭhāpayati divi te bṛhadbhā ityāha
suvarga evāsmāi loke jyotir dadhāti tantūm tanvan rajāso bhānuma-
nvihītyāhemānevāsmāi lokān jyotiṣmataḥ karotyanulbanām m̐vāyata
jogūvāmapa ityā- [] 12

T.S. 3.4.3.7

-ha yadeva yajña ulbaṇām kriyate tasyaivaiṣā śāntirmanurbhava janayā
daivyaṁ janamityāha mānavyō vai prajāstā evā:':*dyāḥ kurute manāso
havirusītyāha svagākṛtyai gātrāṇām te gātrabhājō bhūyāsmetyāḥ -
:':*śiṣāmevaitāmā śāste tasyai vā etasyā ekāmevā-dévayajanaṁ
m̐yadālābdhāyāmabhro - [] 13

T.S. 3.4.3.8

bhavāti yadālābdhāyāmabhrah syādaphsu vāpraveśayeth sarvām
m̐vā prāśñīyādyadaphsu praveśayēdyajñaveśasaṁ kuryāth sarvāmeva
prāśñīyādindriyamevā:':*tman dhāt te sā vā eṣā trayāṇāmevāvā ruddhā
saṁm̐vathsarasadāḥ sahasrayājino grhamedhinasta evaitayā yajeraṁ
teṣāmevaiṣā:':ptā || 14

(yath - svenā - sārasvatīmā lābheta yaḥ - kāmāya tvā - kāmo - :':pa itya -
bhro - dvicātvāri(gm)śacca) (ā3)

T.S. 3.4.4.1

cittam ca cittiścā :':*kūtaṁ cā:':*kūtiścā vijñātam ca vijñānām ca manāścā
śakvārīścā dar.śāścā pūrṇamāśaścā brhaccā rathantaram ca prajāpātir-
jayānindrāya vṛṣṇe prāyācchadugrah pṛtanājyēsu tasmai viśaḥ
samānamanta sarvāḥ sa ugraḥ sahi havyō babhūvādevāsuraḥ sam̐yattā
āsanthsa indrah prajāpātīmupā () dhāvat tasmā etāñjayān prāyācchat
tānājuhot tato vai devā asūrānajayana. yadajāyan tajjayānām jayatva(gg)
sparddhāmānenaite hōtavyā jayātyeva tāṁ pṛtānām || 15

(upa - pañcāvi(gm)śatiścā) (ā4)

T.S. 3.4.5.1

agnirbhūtānāmadhipatiḥ samā:'vatvindrō jyeṣṭhānām m̐yamah pṛthivyā
 vāyurantarikṣasya sūryōdivaścandramā nakṣātrāṇām bṛhaspatirbrahmāno
 mitraḥ satyānām m̐varuṇo:'pā(gm) sāmudrah srotyānāmanna(gm)
 sāmrājyānāmadhipati tanmā:'vatu soma oṣādhīnā(gm) savitā prāsa
 vānā(gm) rudrah pāsūnām tvaṣṭā rūpāṇām m̐viṣṇuḥ parvātānām maruto
 gaṇānāmadhipatayaste māvantu pitārah pitāmahāḥ pare:'vare ()
 tatāstatāmahā iha mā:'vata | asmin brahmānnasmin kṣatrē:'syā-
 māśiṣyasyām pūrodhāyāmasmin-karmānnasyām devahūtyām || 16
 (avare - saptadāśa ca) (ā5)

T.S. 3.4.6.1

devā vai yadyajñe:'kūrvata tadasūrā akurvata te devā etānābhyātānānā
 paśyan- tānābhyātānvata yaddevānām karmā:'*sīdād-rdhyata
 tadyadasūrāṇām na tadād-rdhyata yena karmaṇerthset tatra
 hotavyā rddhnotyeva tena karmāṇā yadviśve devāḥ samabhāran
 tasmā-dabhyātānā vaiśvadevāyat-prajāpātirjayān prāyācchat tasmājjayāḥ
 prajāpatyā - [] 17

T.S. 3.4.6.2

yad-rāṣṭrabhṛdbhī rāṣṭramā:'dādata tad-rāṣṭrabhṛtā(gm) rāṣṭrabhṛttvam
 te devā ābhyātānairasūrānābhyātānvata jayairajayan-rāṣṭrabhṛdbhī -
 rāṣṭramā:'dādata yaddevā ābhyātānairasūrānābhyātānvata tadā
 bhyātānānāmabhyātānatvam m̐yajjayairajāyan tajjayānām jayatvam
 m̐yad-rāṣṭrabhṛdbhī rāṣṭramā:'dādata tad-rāṣṭrabhṛtā(gm) rāṣṭrabhṛttvam

tatò devā abhāvan parā:'sūrā yo bhrātṛvyavānth syāth sa () etān
 jūhuyādabhyātānaireva bhrātṛvyānabhyātānute jayāirjayati
 rāṣṭrabhṛdbhī rāṣṭramā dātte bhavātyātmanā parā:'sya bhrātṛvyo
 bhavati || 18

(prājāpatyāḥ-sō:'-ṣṭā dāśa ca) (ā6)

T.S. 3.4.7.1

ṛtāṣād ṛtadhāmā:'gni-rgāndharvasta-syausādhayo:'phsarasa ūrjo nāma
 sa idam brahmā kṣatram pātu tā idam brahmā kṣatram pāntu tasmai
 svāhā tābhyāḥ svāhā sa(gm)hito viśvasāmā sūryō gandharva-stasya
 marīcayo:'phsarasa āyuvāḥ suṣumnaḥ sūryā raśmi-ścandramā gandharva-
 stasya nakṣātrāṇya-phsaraso bekurāyobhujyuh suparno yajño gāndharva-
 stasya dakṣiṇā apsarasā stavāḥ prajāpāti-rviśvakārmā manō - [] 19

T.S. 3.4.7.2

gandharvastasyārkh sāmānyā-phsaraso vahnāyaisiro viśvavyācā
 vātō gandharva-stasyā:'*pō : 'phsaraso mudābhuvānasya pate yasyāta
 uparī grhā iha cā | sa nō rāsvājyāni(gm) rāyaspoṣa(gm) suvīrya(gm)
 samvam̐thsarīṇā(gg) svastim ||
 parameṣṭhyadhipati-rmṛtyur gāndharva-stasya viśvāmapsaraso bhuvāḥ
 suksitiḥ- subhūti-rbhadraḥ suvārvān parjanyaō gandharva-stasyā
 vidyutō : 'phsaraso rucō dūre hētira-mṛdayo - [] 20

T.S. 3.4.7.3

mṛtyurgāndharva-stasyā prajā āphsaraso bhīruvaścarūḥ kṛpaṇa kāśī kāmō
 gandharva-stasyādhayō : 'phsarasaḥ śocayāntīrnāma sa idam brahmā

kṣatram pāta tā idam brahmā kṣatram pāntu tasmai svāhā tābhyah
 svāhā sa nō bhuvanasya pate yasyāta upari grhā iha cā |
 uru brahmāne:'smai kṣatrāya mahi śarmā yaccha || 21
 (manó - : 'mr̥dayah - ṣatcātvāri(gm)śacca) (ā7)

T.S. 3.4.8.1

rāṣṭrakāmāya hotavyā rāṣṭram m̐vai rāṣṭrabhṛtō rāṣṭreṇaivāsmāi
 rāṣṭramavā rundhe rāṣṭrameva bhāvatyātmanē hotavyā rāṣṭram m̐vai
 rāṣṭrabhṛtō rāṣṭram prajā rāṣṭram paśavo rāṣṭram m̐yacchreṣṭho bhavāti
 rāṣṭreṇaiva rāṣṭramavā rundhe vaśiṣṭhaḥ samānānām bhavati
 grāmākāmāya hotavyā rāṣṭram m̐vai rāṣṭrabhṛtō rāṣṭra(gm) sājātā
 rāṣṭreṇaivāsmāi rāṣṭra(gm) sājātānavā rundhe grāmye - [] 22

T.S. 3.4.8.2

-va bhāvatyadhīdevāne juhotyadhīdevāna evāsmāi sājātānavā rundhe ta
 ēnamavaruddhā upā tiṣṭhante rathamukha oṣāskāmasya hotavyā ojo
 vai rāṣṭrabhṛta ojo ratha oṣasaivāsmā ojo:'vā rundha ojasvyēva bhāvati
 yo rāṣṭrādapābhūtaḥ syāt tasmai hotavyā yāvanto:'sya rathāḥ syustān
 brūyād yūndhvamiṭi rāṣṭramevāsmāi yunaktyā - [] 23

T.S. 3.4.8.3

hūtayo vā etasyāklīptā yasyā rāṣṭram na kalpāte svarathasya dakṣiṇam
 cakram pravṛhyā nādīmabhi juhuyādāhūtīrevāsyā kalpayati tā āsya
 kalpāmānā rāṣṭramanū kalpate saṁgrāme saṁm̐yatte hotavyā rāṣṭram
 m̐vai rāṣṭrabhṛtō rāṣṭre khalu vā ete vyāyācchante ye saṁgrāma(gm)

sam̐ m̐yanti yasya pūrvāsya juhvatī sa eva bhāvati jayati ta(gm)
sāgrāmaṁ māndhuka iddhmo- [] 24

T.S. 3.4.8.4

bhāvatyangārā eva prātiveṣṭāmānā amitṛāṇāmasya senām prātiveṣṭayanti
ya unmādyet tasmai hotavyā gandharvāphsaraso vā etamunmādayanti ya
unmādyātyete khalu vai gāndharvāphsaraso yadrāṣṭrabhṛtastasmai svāhā
tābhyah svāheti juhoti tenaivaināñchamayati naiyāgrodha audūmbara
āśvātthah plākṣa itiddhmo bhāvatyete vai gāndharvāphsarasām grhah
sva evainā - [] 25

T.S. 3.4.8.5

nāyatāne śamayatyabhīcarātā pratiloma(gm) hotavyāḥ prāṇānevāsyā
pratīcaḥ prati yauti tam tato yena kenā ca strūte svakṛta iriṇe juhoti
pradare vaitadvā asyai nir.ṛtigrhītam nir.ṛtigrhīta evainam nir.ṛtyā
grāhayati yadvācaḥ krūram tena vaśat karoti vāca evainam krūreṇa
pravṛṣcati tājagārtimārcchati yasyā kāmāyētānnādya - [] 26

T.S. 3.4.8.6

mā dādīyeti tasyā sabhāyāmuttāno nīpadya bhuvānasya pata iti ṛṇāni
sam grhṇīyāt prajāpātirvai bhuvānasya patih prajāpātinaivāsyānnādyamā
datta idamāhamamuṣyā :':*muṣyāyāṇasyānnādya(gm)
harāmītyāhānnādyāmevāsyā harati ṣadbhir.harati ṣadvā ṛtavah prajāpātinai
vāsyā-nnādyāmādayartavö :':smā anu prayācchanti - [] 27

T.S. 3.4.8.7

yo jy_eṣṭhabā_{nd}hurapā bhū_taḥ syāt ta(gg)sthalē:'va_sāyyā brahmaudanaṁ
 catuḥ śarāvaṁ pak_tvā tasmai hota_vyā va_rṣma vai rā_ṣtrabhr_to va_rṣma
 sthalaṁ m̐va_rṣmaṇaivainaṁ m̐va_rṣma samānānāṁ gamaya_ti catuḥ śarāvo
 bhavati di_kṣveva pra_tiṣṭha_ti kṣīre bhāva_ti rucāmevāsmīn dadhā_tyuddhā
 rati ś_ratavāyā sarpiṣvān bhavati meddhyatvāyā catvārā ā_r.ṣeyāḥ prāśnānti
 diśāmeva jyotiṣi juhoti || 28

(grāmī - yūnakti - dhmaḥ - sva evainā - nannādyām - m̐yacchantye - kanna
 pañcāśaccā) (ā8)

T.S. 3.4.9.1

devikā nivā_rpet pra_jākāmaśchandā(gm)si vai devikāśchandā(gm)sīva
 khalu vai pra_jāschandōbhirevāsmāi pra_jāḥ pra_jānaya_ti prathamam
 dhātārām karoti mithu_ni eva tenā karotyānvevāsmā anūmatirmanyate
 rāte rākā pra sinīvālī jānaya_ti pra_jāsveva pra_jātāsu kuhvā vācām dadhā_tyetā
 eva nivā_rpet paśukāmaśchandā(gm)si vai devikāśchandā(gm)sī - [] 29

T.S. 3.4.9.2

va khalu vai paśavaśchandōbhirevāsmāi paśūn pra_jānaya_ti prathamam
 dhātārām karoti praiva tenā vāpayatyanvevāsmā anūmatirmanyate
 rāte rākā pra sinīvālī jānaya_ti paśūneva pra_jātān kuhvā pra_tiṣṭhāpayatyetā
 eva nirvā_ped-grāmākāmaśchandā(gm)si vai devikāśchandā(gm)sī va
 khalu vai grāmaśchandōbhirevāsmāi grāma - [] 30

T.S. 3.4.9.3

mavá rundhe maddhyato dhātārām karoti maddhyata evainam
 grāmasya dadhātyetā eva nirvāpejjyogāmayāvī chandā(gm)si vai devī
 kāschandā(gm)si khalu vā etamabhi manyante yasya jyogāmayāti
 chandobhirevainā-magadam karoṭi maddhyato dhātārām karoti
 maddhyato vā etasyāklṛptam m̐yasya jyogāmayāti maddhyata evāsyā
 tenā kalpayatyetā eva ni - [] 31

T.S. 3.4.9.4

rvāpedyam m̐yajño nopanamecchandā(gm)si vai devīkāschandā(gm)si
 khalu vā etam nopā namanti yam m̐yajño nopanamāti prathamam
 dhātārām karoti mukhata evāsmāi chandā(gm)si dadhātyupāinam
 m̐yajño nāmatyetā eva nivārpedijānaśchandā(gm)si vai devīkā
 yātayāmānīva khalu vā etasya chandā(gm)si ya ījāna uttamam
 dhātārām karo - [] 32

T.S. 3.4.9.5

-tyupaṛiṣṭādevāsmāi chandā(gg)syayātayāmānyavā rundha upāinamuttāro
 yajño nāmatyetā eva nivārpedyam medhā nopanamecchandā(gm)si vai
 devīkāschandā(gm)si khalu vā etam nopā namanti yam medhā
 nopanamāti prathamam dhātārām karoti mukhata evāsmāi chandā(gm)si
 dadhātyupāinam medhā nāmatyetā eva nivārpe - [] 33

T.S. 3.4.9.6

drukā́maśchandā(gm)si vai devikāśchandā(gm)sīva khalu vai ruk
 chandōbhirevāsmīn rucām dadhātiksire bhāvanti rucāmevāsmīn dadhati
 maddhyato dhātārām karoti maddhyata evaina(gm) ruco dādhatigāyatrī
 vā anumatistriṣṭugrākā jagatī sinīvālyānuṣṭup kuhūrdhātā vāṣatkārah
 pūrvapakṣo rākā:'pārapakṣah kuhūrāmāvāsyā sinīvālī paūrṇamāsyānu
 matiścandramā dhātā:'ṣṭau - [] 34

T.S. 3.4.9.7

vasavo:'ṣṭākṣārā gāyatriyekādaśa rudrā ekādaśākṣarā triṣṭub dvādaśā:':*dityā
 dvādaśākṣarā jagatī prajāpātiranuṣṭub dhātā vāṣatkāra etadvai devikāḥ
 sarvāṇi ca chandā(gm)si sarvāśca devatā vāṣatkārastā yath saha sarvā
 nirvapēdīśvarā ēnam pradaho dve prāthame nirupyā dhātustṛtīyam
 nivārpēt tathō evottāre nivārpēt tathāinaṁ na pradāhantya () tho
 yasmāi kāmāya nirupyante tamevā:':*bhirupā:':*pnoti || 35
 (paśukāmaśchandā(gm)si vai devikāśchandā(gm)si-grāmām-kalpayatyetā e
 va ni-rūttamandhātārām karoti - medhā nāmatyētā eva nirvāpe - daṣṭau -
 dāhanti - navā ca) (ā9)

śpecial korvai:-

(devikāḥ prajākāmo mithunī paśukāmaḥ praiva grāmākāmo jyogāmayāvī
 yaṁ m̐yajño ya ījāno yaṁ medhā rukkāmo:'ṣṭau | devikā bhavanti dadhati
 rāṣṭrakāmāya bhavati dadhāti |)

T.S. 3.4.10.1

vāstōṣpate prati jānī hyasmānth svāveśo ānamīvo bhāvānaḥ |
yat tvemāhe pratitannō juṣasva śannā edhi dvīpade śaṅcatuṣpade ||
vāstōṣpate śagmayā sa(gm) sadāte sakṣīmahi raṇvayā gātumatyā |
āvaḥ kṣemā uta yoge varānno yūyam pāta svastibhiḥ sadānaḥ ||
yath sāyam prātaragnihotraṁ juhotyāhutīṣṭakā eva tā upā dhatte - [] 36

T.S. 3.4.10.2

yajāmāno:'horātrāni vā etasyeṣṭakā ya āhitāgniriyath sāyam prātarjuhotyā
horātrānyevā :':*ptveṣṭakāḥ kṛtvopā dhatte daśa samānatrā juhōti daśākṣarā
virāḍ virājāmevā:':*ptveṣṭakām kṛtvopā dhatte:'thō virājyeva yajñamāpnoti
cityāscityo:'sya bhavati tasmādyatra daśōsitvā prayāti tad-ya
jñavāstvavāstveva tadyat tatō:'rvācīna(gm) - [] 37

T.S. 3.4.10.3

rudraḥ khalu vai vāstoṣpatiriyadahūtā vāstoṣpatīyām prayāyād rudra
ēnam bhūtvā:'gnirānūttāyā hanyādvāstoṣpatīyām juhōti bhāgadheyēnai
vaina(gm) śamayaṭi nā:':*rīmārcchāti yajāmāno yadyukte juhuyādyathā
prayāte vāstāvāhūtim juhōti tādrgeva tadyadayūkte juhuyādyathā kṣema
āhūtim juhōti tādrgeva tadahūtamasya vāstoṣpatīya(gg) syā - [] 38

T.S. 3.4.10.4

ddakṣiṇo yukto bhavāti savyo:'yukto:'thā vāstoṣpatīyām juhōtyubhayāme
vā:' karapārivargamevaina(gm) śamayaṭi yadekāyā juhuyāddārvihoṁam
kūryāt puro:'nuvākyā manūcyā yājyāyā juhōti sadevatvāya yaddhuta

ādaddhyād rudram grhānanvārōhayed-yadavakṣāṇānyasām prakṣāpya
prayādyathā yajñaveśasām m̐vā:.'dahānam m̐vā tādṛgeva tadayante
yonir.r̥tviya ityaranyōḥ samārōhaya - [] 39

T.S. 3.4.10.5

-tyeṣa vā agneryoniḥ sva evainam m̐yonaū samārōhayatyatho khalvāhu
ryadaranyōḥ samārūḍho naśyedudāsyāgniḥ sīdet punarādheyāḥ syāditi
yā tē agne yajñiyā tanūstayehyā rohetyātmanth samārōhayate yajāmāno
vā agneryoniḥ svāyāmevainam m̐yonyā(gm) samārōhayate || 40
(dhatte-:'rvācīna(gg) -syāth-samārōhayati -pañcācatvāri(gm)śacca) (ā10)

T.S. 3.4.11.1

tvamagne brhadvayo dadhāsi deva dāśuṣē |
kavirgrhapātiryuvā ||
havyavāḍagnirajarāḥ pitā nō vibhurvibhāvā sudṛśīko asme |
sugār.hapatyāḥ samīṣō didīhyasmadriyakhsam mīmīhi śravā(gm)si ||
tvam cā soma nō vaśō jīvātum na mārāmahe |
priyastōtro vanaspatīḥ ||
brahmā devānām padavīḥ kavīnāmṛsirviprāṇām mahīṣo mṛgāṇām |
śyeno grddhrāṇā(gg) svadhiti rvanānā(gm) somāḥ - [] 41

T.S. 3.4.11.2

pavitramatyēti rebhanḥ ||
ā viśvadēva(gm) satpāti(gm) sūktairadyā vṛṇīmahe |
satyasāva(gm) savitārām ||
āsatyena rajāsā vartāmāno niveśayānnamṛtaṁ martyāñca |

hiraṇyayēna savitā rathēnā:':* devoyāti bhuvānā vipāśyanh ||
yathā no aditiḥ karat paśve nṛbhyo yathā gavē | yathā tokāyā rudriyām ||
mā nāstoke tanāye mā na āyūsi mā no goṣu mā- [] 42

T.S. 3.4.11.3

no aśvēsu rīriṣaḥ |
vīrān mānō rudra bhāmīto vādhīr.haviṣmānto namāsā vidhema te ||
udapruṭo na vayo rakṣāmānā vāvādato abhriyāsyeva ghoṣāḥ |
giribhrajō normayo madānto bṛhaspatīmabhyārkā ānāvann ||
ha(gm)sairiva sakhibhīrvāvādadbhiraśman- mayāni nahānā vyasyann |
bṛhaspatīrabhikanīkradadgā uta prāstaṁduccā vidvā(gm) āgāyat ||
endrā sānasi(gm) rayi(gm) - [] 43

T.S. 3.4.11.4

sajitvāna(gm) sadāsahām |
var.ṣiṣṭhamūtayē bhara ||
pra sāsāhiṣe puruhūta śatrūn jyeṣṭhāste śuṣmā iha rātīrāstu |
indrā:':* bhāra dakṣiṇenā vasūni patīḥ sindhūnāmāsi revatīnām ||
tva(gm) sutasyā pītayē sadyo vṛddho ājāyathāḥ |
indra jyaiṣṭhyāya sukrato ||
bhuvastvamindra brahmānā mahān bhuvō viśvēsu savāneṣu yajñiyāḥ |
bhuvō nṛ(gg)ścyautno viśvāsmīn bhare jyeṣṭhāśca mantrō - [] 44

T.S. 3.4.11.5

viśvacar.ṣaṇe ||

mītrasyā car.ṣaṇīdhṛtaḥ śravō devasyā sāṇasim |

satyam cītra śrāvastamam ||

mītro janāḥ yātayati prajānan mītro dādihāra pṛthivīmuta dyām |

mītraḥ kṛṣṭīranimiṣā:'bhi cāṣṭe satyāyā havyam ghṛtavād-vidhema ||

prasamītra martō astu prayāsvān. yastā āditya śikṣāti vratenā |

na hānyate na jīyate tvoto nainama(gm)hō aśnotyantito na dūrāt ||

ya- [] 45

T.S. 3.4.11.6

cciddhi te viśō yathā pradēva varuṇa vrataṁ |

minīmasi dyavidyavi ||

yat kiñcedam m̐varuṇa daivye janē:'bhidroham mānuṣyāścarāmasi |

acittīyat tava dharmā yuyopimamā nastasmā denāso deva rīriṣaḥ ||

kitavāso yadri ripurna dīvi yadvā ghā satya mutayanna vidma |

sarvā tā viṣyā śithire () vā devāthā te syāma varuṇa priyāsāḥ || 46

(somo-goṣu mā- rayim - mantro -ya-cchithirā-sapta cā) (ā11)

praśna kōrvai vith starting padams of 1 tō 11 anuvākams :-

(vi vā etasyā - :':vāyo -ime vai - cittañcā - :gnirbhūtānām - devā vā ā
 bhyātānā - nṛtāṣād - rāṣṭrakāmāya - devīkā - vāstōṣpate - tvamagne bṛha -
 dekādaśa)

kōrvai vith starting padams ōf 1, 11, 21 sērīs ōf pañcātis :-

(vi vā etasye - tyā́ha - mṛtyurgāndharvo - : 'vā rundhe maddhyata - stvamā
gne bṛhath - ṣaṭcātvāri(gm)śat)

first and last padam ōf aurth praśnam ōf kāṇḍam 3 :-

(vi vā etasyā - priyāsāḥ)

|| haṛīḥ om ||

|| kṛṣṇa yajurvedīya taittirīya saṁhitāyām tṛtīyakāṇḍe
caturthaḥ praśnaḥ samāptaḥ ||

om̐ namaḥ paramātm̐ane, śrī mahāgaṇapataye namaḥ,
śrī gurubhyo namaḥ haṛiḥ om̐

3.5 tṛtīyakāṇḍe pañcamah praśnaḥ - iṣṭiśeṣābhidhānam

T.S. 3.5.1.1

pūrṇā paścāduta pūrṇā purastādun-māddhyataḥ paūrṇamāsī jigāya |
tasyān devā adhi saṁm̐vasanta uttame nākā iha mādayantām ||
yattē devā adādhu rbhāgadheyamamāvāsye saṁm̐vasanto mahitvā |
sānō yajñam̐ pipṛhi viśvavāre rayim̐ nō dhehi subhage suvīrām̐ ||
niveśānī saṅgamānī vasūnām̐ m̐viśvā rūpānī vasūnyāveśayāntī |
sahasrapoṣa(gm) subhagā rarāṇā sā na āgan. varcāsā - [] 1

T.S. 3.5.1.2

saṁm̐vidānā ||

agnīsomau prathamau vīryeṇa vasūn rudrānādityāniha jinvatām |
māddhya(gm) hi paūrṇamāsam̐ juṣethām̐ brahmāṇā vṛddhau sūkṛtenā
sātāvathā:'smabhya(gm) saḥavīrā(gm) rayim̐ ni yācchataḥ ||
ādityāścā:'ngirasaścāgnīnā:'dādhatā te dār.śapūrṇamāsau praiphsan
teṣāmaṅgirasām̐ nirūpta(gm) havirāsīdathā:'*dityā etau homāvapaśyan
tāvājuhavustato vai te dār.śapūrṇamāsau - [] 2

T.S. 3.5.1.3

pūrva ā : 'lābhanta dar.śapūrṇamāśā-vālabhāmāna etau homau pu
rastājjuhuyāth sākṣādeva dār.śapūrṇamāśāvā lābhate brahmavādinō
vadantī sa tvai dār.śapūrṇamāśāvā lābheta ya énayoranu-lomañcā

pratilomañcā vidyādityāmāvāsyāyā ūd-rdhvam tadānulomam
 paūrṇamāsyai prātīcīnam tat prātīlomam m̐yat paūrṇamāsīm
 pūrvāmālabhēta prātīlomamēnāvā lābhetā-mumāpakṣīyāmāṇa-
 manvapā - [] 3

T.S. 3.5.1.4

kṣīyeta sārasvatau homau purastājjuhuyādamāvāsyā vai sarāsvatyanulo
 ma-meṽaināvā lābhate : 'mumāpyāyāmānamanvā pyāyata āgnāvaiṣṇava-
 mekādaśakapālam purastānnivārpeth sarāsvatyai caru(gm)
 sarāsvate dvādaśakapālam m̐yadāgneyo bhavātyagnirvai yājñamukham
 m̐yājñamukhamevarddhim purastād-dhatte yad-vāiṣṇavo bhavāti yajño
 vai viṣṇuryajñamevā: '*rabhya pratānute sarāsvatyai () carurbhāvati
 sarāsvate dvādaśakapālo: 'māvāsyā vai sarāsvatī pūrṇamāsaḥ sarāsvān
 tāveva sākṣādā rābhata rddhnotyābhyām dvādaśakapālāḥ sarāsvate
 bhavati mithunātvāya prajātyai mithunau gāvau dakṣiṇā samṛddhyai || 4
 (varcāsā - vai te dār.śapūrṇamāsā - vapā - tanute sarāsvatyai - pañcā
 vi(gm)śatiśca) (ā1)

T.S. 3.5.2.1

ṛṣāyo vā indrām pratyakṣam nāpāśyan tam m̐vasiṣṭhaḥ pratyakṣāmapāśya
 th sō: 'bravīd-brāhmaṇam te vakṣyāmi yathā tvatpūrohitāḥ prajāḥ prājani
 syante: 'tha metārebhya ṛṣibhyo mā pravoca iti tasmā
 etānthstomā-bhāgānabravīt tato vasiṣṭhapurohitāḥ prajāḥ prajāyanta
 tasmād-vāsiṣṭho brāhmā kāryaḥ praiva jāyate raśmirāsi kṣayāya tvā
 kṣayām jinve - [] 5

T.S. 3.5.2.2

-tyāha devā vai kṣayō devebhyā eva yajñam prā:'*ha pretirasi dharmāya
tvā dharmam jinvetyāha manuṣyā vai dharmō manuṣyēbhyā eva yajñam
prā:'*hānvitirasi dive tvā divam jinvetyāhaibhya eva lokebhyō yajñam
prā:'*haviṣṭambhō:'si vṛṣṭyaī tvā vṛṣṭim jinvetyāha vṛṣṭimevāvā - [] 6

T.S. 3.5.2.3

rundhe pravā:'syānuvā:'sītyāha mithunatvāyośigāsi vasubhyastvā
vasūñjinvetyāhāṣṭau vasava ekādaśa rudrā dvādaśā:'*dityā etāvānto vai
devāstebhyā eva yajñam prā:'*haujō:'si piṭrbhyastvā piṭṛn jinvetyāha
devāneva piṭṛnanu santānoti tantūrasī prajābhyastvā prajā jinve - [] 7

T.S. 3.5.2.4

-tyāha piṭṛneva prajā anu santānoti pṛtanāṣādāsi paśubhyastvā
paśūñjinvetyāha prajā eva paśūnanu santānotirevadasyo-śādhībhyā
stvauśādhī-rjinvetyāhausādhīṣveva paśūn pratiṣṭhāpayatyabhijidāsi
yuktagrāvendrāya tvendrām jinvetyāhābhijityā adhipatirasi prāṇāyā
tvā prāṇam - [] 8

T.S. 3.5.2.5

jinvetyāha prajāśveva prāṇān dādhati trivṛdāsi pravṛdasītyāha
mithunatvāyā sa(gm)rohō:'si nīrohō:'sītyāha prajātyai vasukō:'si
veśāsrirasi vasyāṣṭirasītyāha pratiṣṭhityai || 9
(jinvetya - vā - prajā jinva - prāṇan - tri(gm)śaccā)(ā2)

T.S. 3.5.3.1

agninā devena pṛtānā jayāmi gāyatrena chandāsā trivṛtā stomēna
 rathantarena sāmna vaṣatkārena vajrena pūrvajān bhrātṛvyānadhārān
 pādayāmyavainān bādhe pratyēnānnude:'smin kṣaye:'smin bhūmiloke
 yō:'smān dveṣṭi yañcā vāyam dviṣmo viṣṇoḥ krameṇā:'tyēnān krāmāmīndre
 ṇa devena pṛtānā jayāmi traīṣṭūbhena chandāsā pañcadaśena stomēna
 bṛhatā sāmna vaṣatkārena vajrena - [] 10

T.S. 3.5.3.2

sahajān. viśvébhirdevébhiḥ pṛtānā jayāmi jāgātena chandāsā saptadaśena
 stomēna vāmadevyena sāmna vaṣatkārena vajrenā parajānindreṇa
 sayujō vāya(gm) sāsahyāmā pṛtanyataḥ | ghnantō vṛtrāṇyāprati |
 yattē agne tejastenāham tejāsvī bhūyāsam m'yattē agne varcastenāham
 m'varcasvī bhūyāsam m'yattē agne harastenāha(gm) hārasvī
 bhūyāsam || 11

(bṛhatā sāmna vaṣatkārena vajrena - ṣaṭcātvāri(gm)śacca) (ā3)

T.S. 3.5.4.1

ye devā yājñahanō yajñamuṣāḥ pṛthivyaṁ maddhyāsāte |
 agnirmā tebhyō rakṣatu gacchēma sukṛtō vāyam ||
 ā:'gānma mitrāvaruṇā vareṇyā rātrīnām bhāgo yuvayoryo asti |
 nākām grhṇānāḥ sukṛtasyā loke tṛtīyē pṛṣṭhe adhi rocane divaḥ ||
 ye devā yājñahanō yajñamuṣo:'ntarikṣe:'ddhyāsāte |
 vāyurmā tebhyō rakṣatu gacchēma sukṛtō vāyam ||
 yāste rātrīḥ savita - [] 12

T.S. 3.5.4.2

-rdevayānīrantarā dyāvāprthivī viyanti |
 grhaiśca sarvāḥ prajayā nvagre suvo ruhāṇāstaratā rajā(gm)si ||
 ye devā yājñahanō yajñamuṣō divyaddhyāsate |
 sūryō mā tebhyō rakṣatu gacchēma sukṛtō vyaṁ ||
 yenendrāya samabhārah payā(gg)syuttamenā haviṣā jātavedaḥ |
 tenā:'gne tvamuta vārddhayema(gm) sājātānā(gg) śraiṣṭhya ā
 dhēhyenam || yajñahano vai devā yajñamuṣāḥ - [] 13

T.S. 3.5.4.3

santi ta eṣu lokeṣvāsata ādadānā vimathnānā yo dadāti yo yajāte tasyā |
 ye devā yājñahanāḥ prthivyāmaddhyāsate ye antarikṣe ye divītyāhemāne
 va lokā(gg)stīrtvā sagṛhaḥ sapāśuḥ suvargam m̐lokametyapa vai some
 nejānāddevatāśca yajñāśca krāmantyāgneyam pañcākapālamudavasānīya
 m̐ nirvāpedagniḥ sarvā devatāḥ - [] 14

T.S. 3.5.4.4

pāṅktō yajño devatāścaiva yajñāñcāvā rundhegāyatro vā agnirgāyatra
 chāndāstaṁ chandāsā vyārddhayati yat pañcākapālam karotyāṣṭākāpālāḥ
 kāryō:'ṣṭākṣārā gāyatrī gāyatrō:'gni-rgāyatra chāndāḥ svenaivainam
 chandāsā samārddhayati pāṅktyau yājyānuvākye bhavataḥ pāṅktō
 yajñastenaiva yajñānnaiti || 15

(savita-rdevā yajñamuṣāḥ - sarvā devatā - stricātvāri(gm)śacca) (ā4)

T.S. 3.5.5.1

sūryó mā devo devebhyāḥ pātu vāyurantarikṣād-yajāmāno:'gnirmā
 pātu cakṣuṣaḥ | sakṣa śūṣa savitarviśvācar.ṣaṇa etebhiḥ soma
 nāmābhirvidhema te tebhīḥ soma nāmābhirvidhema te ||
 aham parastāda-hamavastādaham jyotiṣā vi tamó vavāra |
 yadantarikṣam tadú me pitā:'bhūdaha(gm) sūryámubhayatò
 dadar.śāham bhūyā samuttamaḥ sāmānānā - [] 16

T.S. 3.5.5.2

mā sāmudrā-dā:'ntarikṣāt-prajāpátirudadhīm cyāvayātīndraḥ prasnaútu
 marutò var.ṣayantūnnāmbhaya pṛthivīm bhindhīdam divyam nabhaḥ |
 udro divyasyā no dehīśāno viśrjā dṛtīm ||
 paśavo vā ete yadāditya eṣa rudro yadagnirośadhīḥ prāsyāgnāvādityam
 juhóti rudrādeva paśūnantardādhātyatho ośadhīṣveva paśūn - [] 17

T.S. 3.5.5.3

pratiṣṭhāpayati kaviryajñasya vitānoti panthām nākāsyā pṛṣṭhe adhi
 rocane divaḥ |
 yenā havyam m̐vahasī yāsi dūta itaḥ pracētā amutaḥ sanīyān ||
 yāste viśvāḥ samidhaḥ santyāgneyāḥ pṛthivyām bar.hiṣī sūrye yāḥ |
 tāstē gacchantvāhūtim ghṛtasyā devāyate yajāmānāya śarmā ||
 āśāsānaḥ suvīrya(gm) rāyaspoṣa(gg) svasvīyam |
 br̥haspatinā rāyā svagākṛto mahyam m̐yajāmānāya () tiṣṭha || 18
 (sāmānānā-mośadhīṣveva paśūn - mahyam m̐yajāmānā - yaikāñca) (ā5)

T.S. 3.5.6.1

saṁ tvā nahyāmi payāsā ghr̥tena saṁ tvā nahyāmyapa oṣādhībhiḥ |
 saṁ tvā nahyāmi prajayā: 'hamadya sā dīkṣitā sánavo vājāmasme ||
 praitu brahmāṇaspatnī vedīm m̐varṇēna sīdatu |
 athāhamānukāminī sve loke viśā iha ||
 suprajasāstvā vāya(gm) supatnīrupā sedima |
 agnē sapatnadambhānamadābdhāso adābhyam ||
 imam m̐viṣyāmi varūṇasya pāsām - [] 19

T.S. 3.5.6.2

m̐yamabāddhnīta savitā suketāḥ |
 dhātusca yonau sukṛtasya loke syonam me saha patyā karomi ||
 prehyudehyṛtasya vāmīranvagniste: 'grām nayatvaditirmaddhyam
 dadatā(gm) rudrāvāsṛṣṭā: 'si yuvā nāma mā mā hi(gm) sīrvasubhyo
 rudrebhya ādityebhyo viśvēbhyo vo devebhyāḥ pannejānīrgrhṇāmi
 yajñāyā vaḥ pannejānīḥ sādāyāmi viśvāsya te viśvāvato
 vṛṣṇīyāvata - [] 20

T.S. 3.5.6.3

stavāgne vāmīranu sadṛmśi viśvā retā(gm)si dhiṣīyā: 'gān devān. yajño
 ni devīrdevebhyo yajñamāśiṣannasminth sūnvati yajāmāna āśiṣaḥ
 svāhākṛtāḥ samudreṣṭhā gāndharvamāfiṣṭhatānū |
 vātasya patmānnīda īditāḥ || 21
 (pāsām - m̐vṛṣṇīyāvata - stri(gm)śaccā) (ā6)

T.S. 3.5.7.1

vaṣat̥kāro vai gāyatriyai śirō:'chinat̥ tasyai rasah̥ parā:'patath sa pṛthivīm
 prāviśat̥hsa khādirō:'bhavadyasyā khādirah̥ sruvo bhavāti chandāsāmeva
 rasenāvā dyati sarāsā asyā:':*hūtayo bhavanti tṛtīyāsyāmīto divi somā
 āsīt tam gāyatrīyā:' hārat̥ tasyā paṇamācchidyata tat paṇō:'bhavat̥ tat
 paṇasyā paṇatvam̐ m̐yasyā paṇamayī juhū - [] 22

T.S. 3.5.7.2

-rbhavāti saumyā asyā:':*hūtayo bhavanti juṣantē:'sya devā āhūtīrdevā
 vai brahmānnavadanta tat paṇa upā:':*śṛnoth suśravā vai nāma yasyā
 paṇamayī juhūrbhavāti na pāpa(gg) śloka(gm) śṛnoti brahma vai
 paṇo viṇmaruto:'nnam̐ m̐viṇmārutō:'śvattho yasyā paṇamayī
 juhūrbhavatyā-śvāt-thyupabhr̥d- brahmāṇaivānnamavā rundhe:'tho
 brahmai - [] 23

T.S. 3.5.7.3

-va viśyaddhyūhati rāṣṭram̐ m̐vai paṇo vidāśvattho yat paṇamayī ju
 hūrbhavatyā-śvātthyupabhr̥d-rāṣṭrameva viśyaddhyūhati prajāpātīrvā
 ājuhoth sā yatrā:':*hūtiḥ pratyatiṣṭhat tato vikāṅkata udātiṣṭhat tatāḥ
 prajā āsr̥jata yasya vaikāṅkatī dhruvā bhavāti pratyavāsyā :':*hūtayastiṣṭha
 ntyatho praiva jāyata etadvai sruḥcā(gm) () rūpam̐ m̐yasyaiva(gm) rūpāḥ
 sruco bhavānti sarvāṇyevaina(gm) rūpāṇi pasūnāmupātiṣṭhante nāsyāpā-
 rūpamātmañjāyate || 24

(juhū - ratho brahmā - sruḥcā(gm) - sapṭadāśa ca) (ā7)

T.S. 3.5.8.1

upayāmagr̥hīto:'si prajāpātaye tvā jyotiṣmate jyotiṣmantam gr̥hṇāmi
 dakṣāya dakṣavṛdhē rātām devebhyō:'gni jihvebhyāstvar̥tāyubhya
 indrajyeṣṭhebyo varūṇarājabhyo vātāpibhyaḥ parjanyaātmabhyo dive
 tvā:'ntarikṣāya tvā pṛthivyai tvā:'pēndra dviṣato mano:'pa jijyāsato jahyapa
 yo nō:'rātīyati tam jāhi prāṇāyā tvā:'pānāyā tvā vyānāyā tvā sate tvā:'sate
 tvā:'dbhyastvauṣādhībhyo () viśvēbhyastvā bhūtebhyo yataḥ prajā
 akkhidrā ajāyanta tasmāi tvā prajāpātaye vibhūdāv.nne jyotiṣmate
 jyotiṣmantam juhomi || 25

(oṣādhībhya - ścatūrdaśa ca) (ā8)

T.S. 3.5.9.1

yām m̐vā āddhvaryuśca yajāmānaśca devatāmantaritastasyā ā vṛścyete
 prajāpatyam dādhi Graham gr̥hṇīyāt prajāpātīḥ sarvā devatā devatābhya
 eva nihnūvāte jyeṣṭho vā eṣa grahāṇām m̐yasyaiṣa gr̥hyate jyaiṣṭhyāmeva
 gacchati sarvāsām m̐vā etaddevatānā(gm) rūpam m̐yadeṣa graho yasyaiṣa
 gr̥hyate sarvāṇyevaina(gm) rūpāṇi paśūnāmupātiṣṭhanta
 upayāmagr̥hīto - [] 26

T.S. 3.5.9.2

-'si prajāpātaye tvā jyotiṣmate jyotiṣmantam gr̥hṇāmītyāha jyotire
 vaina(gm) samānānām karotyagni-jihvebhyāstvar̥tāyubhya ityāhaitāvātīrvai
 devatāstābhyā evaina(gm) sarvābhyo gr̥hṇātyapēndra dviṣato mana ityāha
 bhrātṛvyāpanuttyai prāṇāyā tvā:'pānāyā tvetyāha prāṇāneva yajāmāne

dadhāti tasmāi tvā prajāpātaye vibhūdāv.nne jyotiṣmate jyotiṣmantam
juhomī - [] 27

T.S. 3.5.9.3

-tyāha prajāpātīḥ sarvā devatāḥ sarvābhya evainām devatābhyo
juhotyājyagraham gr̥hṇīyāt tejāskāmasya tejo vā ājyām tejasvyēva bhāvati
somagraham gr̥hṇīyād-brahmavarcaśakāmasya brahmavarcaśam m̐vai
somō brahmavarcaśyēva bhāvati dadhigraham gr̥hṇīyāt paśukāma
syorgvai daddhyūrka paśavā ūrjaivāsmā ūrjām paśūnavā rundhe || 28
(upayāmagr̥hīto - juhomī - tricātvāri(gm)śacca) (ā9)

T.S. 3.5.10.1

tve kratumapi vṛñjanti viśve dviryadete tri-rbhavantyūmāḥ |
svādoḥ svādīyaḥ svādunā sṛjā samatā ū ṣu madhu madhūnā:'bhi yōdhi |
upayāmagr̥hīto:'si prajāpātaye tvā juṣṭām gr̥hṇāmyeṣa te yonīḥ
prajāpātaye tvā || prāṇagrahān gr̥hṇātyetāvadva āsti yāvādevate grahāḥ
stomāśchandā(gm)si pr̥ṣṭhāni diśo yāvādevāsti ta - [] 29

T.S. 3.5.10.2

-davā rundhe jyēsthā vā etān brāhmaṇāḥ purā vidāmākraṇ tasmāt teṣā(gm)
sarvā diśo:'bhijitā abhūvan. yasyai te gr̥hyante jyaiṣṭhyāmeva
gacchatyabhi diśo jayati pañcā gr̥hyante pañca diśaḥ sarvāsveva dikṣ-
vṛddhnuvanti navānava gr̥hyante nava vai puruṣe prāṇāḥ prāṇāneva
yajāmāneṣu dadhati prāyaṇīyē codayanīyē ca gr̥hyante prāṇā vai
prāṇagrahāḥ - [] 30

T.S. 3.5.10.3

prāṇaireva prayanti prāṇairudyānti daśame:'hān grhyante prāṇā vai
 prāṇagrahāḥ prāṇebhyaḥ khalu vā etat prajā yānti yadvāmadevyam
 m̐yoneścyavāte daśame:'hān. vāmadevyam m̐yonēścyavate
 yad-daśame:'hān grhyantē prāṇebhya eva tat prajā nayānti || 31
 (tat - prāṇagrahāḥ - saptavi(gm)śacca) (ā10)

T.S. 3.5.11.1

pra devandevyā dhiyā bharātā jātavedasam |
 havyā nō vakṣadānuṣak ||
 ayamu śya pradēvayur.hotā yajñāyā nīyate |
 ratho na yorabhīvrto ghr̥ṇīvān cetati tmanā ||
 ayamagnirūruṣyatyamṛtādiva janmanāḥ |
 sahāsaścith sahīyān devo jīvātāve kṛtaḥ ||
 idāyāstvē pade vāyam nābhā pṛthivyā adhi |
 jātavedo ni dhīmahyagnē havyāya voḍhāve || 32

T.S. 3.5.11.2

agne viśvėbhiḥ svanīka devairūrṇāvantam prathamam sīdā yonīm |
 kulāyinām ghr̥tavānta(gm) savitre yajñam nāya yajāmānāya sādhu ||
 sīdā hotaḥ sva ū lōke cik̐tvānthśādayā yajña(gm) sūkṛtasya yonau |
 devāvīrdevān. haviṣā yajāsyagnē br̥had-yajāmāne vayō dhāḥ ||
 ni hotā hotṛśadāne vidānastveṣo dīdivā(gm) āsadath sudakṣaḥ |
 adābdhavrata-pramatirvasiṣṭhaḥ sahasram bharaḥ śuciḥjihvo agniḥ ||
 tvam dūtastva - [] 33

T.S. 3.5.11.3

mū naḥ paraspāstvaṁ m̐vasya ā vṛṣabha praṇetā |
 agnē tokasyā nāstanē tanūnāmaprāyucchan dīdyādbodhi gopāḥ ||
 abhi tvā deva savitarīśānam m̐vāryāṇām |
 sadā:'van bhāgamīmahe ||
 mahī dyauḥ pṛthivī cāna imam m̐yajñam mīmikṣatām |
 pipṛtām no bharīmabhiḥ ||
 tvāmagne puṣkārādaddhyathārvā nirāmanthata |
 mūd-rdhno viśvāsya vāghataḥ || tamū - [] 34

T.S. 3.5.11.4

tvā daddhyañṛṣiḥ putra īdhe athārvaṇaḥ |
 vṛtrahaṇām purandaram ||
 tamū tvā pāthyo vṛṣā samīdhe dasyuhantāmam |
 dhanam jaya(gm) raṇēraṇe ||
 uta brūvantu jantava udagnirvṛtrahā:'jāni |
 dhanam jayo raṇēraṇe ||
 ā ya(gm) haste na khādina(gm) śísūm jātam na bibhrāti |
 viśāmagni(gg) svāddhvaram ||
 pradevam devavītaye bharātā vasuvittāmam |
 āsve yonau ni ṣīdatu || ā - [] 35

T.S. 3.5.11.5

jātaṁ jātavēdasi priya(gm) śīśītā:'tithim |
 syona ā gr̥hapātim || agninā:'gniḥ samiddhyate kavirgr̥hapātiryuvā |
 havyaṁ juhvāsyah ||
 tva(gg) hyāgne agninā vipro vipreṇa santhsatā |
 sakhā sakhyā samiddhyasē ||
 taṁ mārjayanta sukratūṁ puroyāvānamājiṣū |
 sveṣu kṣayēṣu vājinām ||
 yajñenā yajñamayajanta devāstāni dharmāni prathamānyāsann |
 te ha nākāṁ mahimānāḥ sacante yatra () pūrvē sādhyāḥ santi devāḥ ||

36

(vodhāve- dūtastvam - tamū - sīdatvā - yatra - catvāri ca) (ā11)

praśna kōrvai vith starting padams of 1 tō 11 anuvākams :-

(pūrṇa - r.śāyo - :'gninā - ye devāḥ - sūryō mā - santvā nahyāmi -
 vaṣatkārah sa khādīra - ūpayāmagr̥hīto:'si - yām m̐vai - tve kratūṁ - prade
 va - mekādaśa)

kōrvai vith starting padams of 1, 11, 21 series of pañcātis :-

(pūrṇā - sāhajān - tavā:'gne - prāṇaireva - ṣaṭtri(gm)śat)

first and last padam of ifth praśnam of kāṇḍam 3:-

(pūrṇā - santi devāḥ)

kāṇḍa kōrvai vith starting padams ōf 5 praśnams ōf kāṇḍam 3:-

(prajāpāti - yò vā - agne - vi vai - pūrṇā - pañcā)

|| hariḥ om ||

|| kṛṣṇa yajurvediya taittirīya saṁhitāyām
tṛtīyakāṇḍe pañcamah praśnah samāptah ||

|| iti tṛtīyam kāṇḍam ||